

Vedlegg til NTNUs kvalitetsmelding for 2012

Kvalitetsmeldinger til Rektor fra fakultetene og utvalgene:

AB

DMF

HF

IME

IVT

NT

SVT

FUL

FUS

LMU

AB

Notat

Til: Prorektor for utdanning og læringskvalitet

Kopi til:

Fra: Fakultet for arkitektur og billedkunst

Signatur:

Kvalitetsmelding 2012

Fakultetet har som overordnet mål å være et nasjonalt kompetansesenter for arkitektur, billedkunst, planlegging, eiendomsutvikling og – forvaltning, og være nasjonalt og internasjonalt kjent for et godt miljø for undervisning, forskning, kunstnerisk virksomhet og nyskaping.

Dette legger klare føringer på at AB-fakultetet har, og må etablere i fremtiden gode rutiner for kvalitetsoppfølging og utvikling av undervisning og forskning. AB-fakultetet vil at kvalitetssikringsprosessen skal oppleves som en forbedringsspiral gjennom, evaluering, tiltak, forbedring og utvikling.

Alle studieprogram ved fakultetet har utarbeidet og implementert kvalifikasjonsrammeverket(krv). Studieplanen 2012/2013 tar hensyn til krv. Dette kommer til uttrykk i programbeskrivelse og under læringsmål i emnebeskrivelsen.

Sammenhengen mellom karakterskalaen og læringsutbytte er at den fagspesifikke beskrivelsen av karaktertrinnene skal gjøre at karakteren sier hvor godt studentens læringsutbytte er i forhold til det læringsmål som er satt. (Karakterene angir den enkelte students grad av måloppnåelsen av læringsmål)

AB – fakultetet har pr d.d. ansvar for følgende studieprogram:

1. Masterprogrammet i Arkitektur (5-årig)
2. Masterprogrammet i Arkitektur (2-årig)
3. Bachelorprogrammet i Billedkunst

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Kvalitetsmelding AB
2012Seksjonsleder				
A. Getz vei 3	E-post:	A. Getz vei 3	+ 47 73 55 02 75	Erik Sigvaldsen
7491 Trondheim	fak-adm@ab.ntnu.no	Gløshaugen	Telefaks	
	http://www.ab.ntnu.no		+ 47 73 59 50 94	Tlf: + 47 73595769

All korrespondanse som inngår i saksbehandling skal adresseres til saksbehandlerenheten ved NTNU og ikke direkte til enkeltpersoner. Ved henvendelse vennligst oppgi referanse.

4. Masterprogrammet i Billedkunst
5. Internasjonalt masterprogram i billedkunst fra 2013/14
6. Masterprogrammet i Eiendomsutvikling og forvaltning
7. Erfaringsbasert master i Eiendomsutvikling og forvaltning
8. Masterprogrammet i Fysisk planlegging
9. Masterprogrammet i Urban Ecological Planning
10. Masterprogrammet i Sustainable Architecture
11. Masterprogrammet i Sustainable Urban Transitions

Fakultetet har våren 2013 gjennom Utdanningsutvalget ved fakultetet hatt en grundig prosess på de ulike målepunktene og kvalitetsområdene som fakultetene har blitt bedt om å gå nærmere inn på.

Alle programrådslederne har tatt ansvar for å kjøre prosessene på programrådsnivå og rapportert direkte videre til Prodekan for utdanning på fakultetet. Fakultetet har gjennom sitt utdanningsutvalg, hvor programrådslederne og instituttlederne sitter, gjennomført et grundig arbeid for å øke bevisstheten om hva som ligger i det kvalitetsarbeidet NTNU ønsker skal være gjennomgående for all undervisning.

Arbeidet har blitt oppfattet som krevende og nyttig. Fakultetet arbeider med klargjøring av ansvar og roller både for emneansvarlig, programrådsleder, instituttleder og ledelsen ved fakultetet.

Rammekvalitet/Innsatskvalitet

Infrastuktur:

Fakultetet tilbyr utdanning på flere programmer som har behov for fleksible løsninger og som er underbyggende for den undervisningsaktivitet man tilbyr. Det er et sterkt behov for realisering av nye lokaler for fakultetet, med gode studentarbeidsplasser og moderne verkstedsarealer. Behovet er grundig dokumentert i KAM-prosjektet.

Fakultetet er også i gang med en prosess som kan være en utmerket løsning i påvente av mer permanente campusløsninger. Fakultetet er i dialog med Eiendom og signalisert at fakultetet ønsker å disponere ledige arealer i 2.etg. fra Gamle Kjemi mot bokhandelen. Dette kan være en mulighet for å legge til rette for arenaer eller møteplasser for ansatte og studenter på fakultetet på en bedre måte enn man har hatt til nå.

Det er flere av fakultetets laboratorier som fungerer utmerket i dag. Verksteder, bibliotek og tegnesaler både for arkitektstudier og for billedkunst fungerer utmerket og underbygger læring.

Ved Institutt for billedkunst, Kunstakademiet i Trondheim, som holder til i lokaler i Innherredsveien 7, er man meget godt fornøyd med infrastruktur med unntak av verkstedene for trearbeid og metall. Det er et sterkt ønske om å få samlokalisert disse verkstedene.

Studieadministrative verktøy og tjenester:

Man er i hovedsak godt fornøyd med de studieadministrative verktøy og tjenester. Viktig at NTNU har gode opplæringstilbud på de verktøy man tar i bruk. Med stadig større innslag av utenlandske studenter, er det av stor betydning av verktøy som brukes, også er tilpasset engelskspråklige studenter. Godt kurstilbud fremheves som viktig fra flere av programrådslederne.

Inntakskvalitet:

5-årig masterprogram i arkitektur:

Programmet hadde i 2012 1499 søkere. Av disse hadde 299 studiet som sitt førsteønske. Dette gir 3,9 1.prioritetssøker pr. studieplass. Det er 2 ulike opptaksgrupper og poenggrensene i opptaket ligger på **54,2** for opptatte i primærvitnemålskvote og **58,4** for søkere i ordinær kvote. Dette viser at Master i arkitektur har meget god søkning og tar opp studenter med svært gode resultater fra videregående skole. Dette er det klart største programmet ved fakultetet og har en opptaksramme på 75 studenter til det 5-årige programmet.

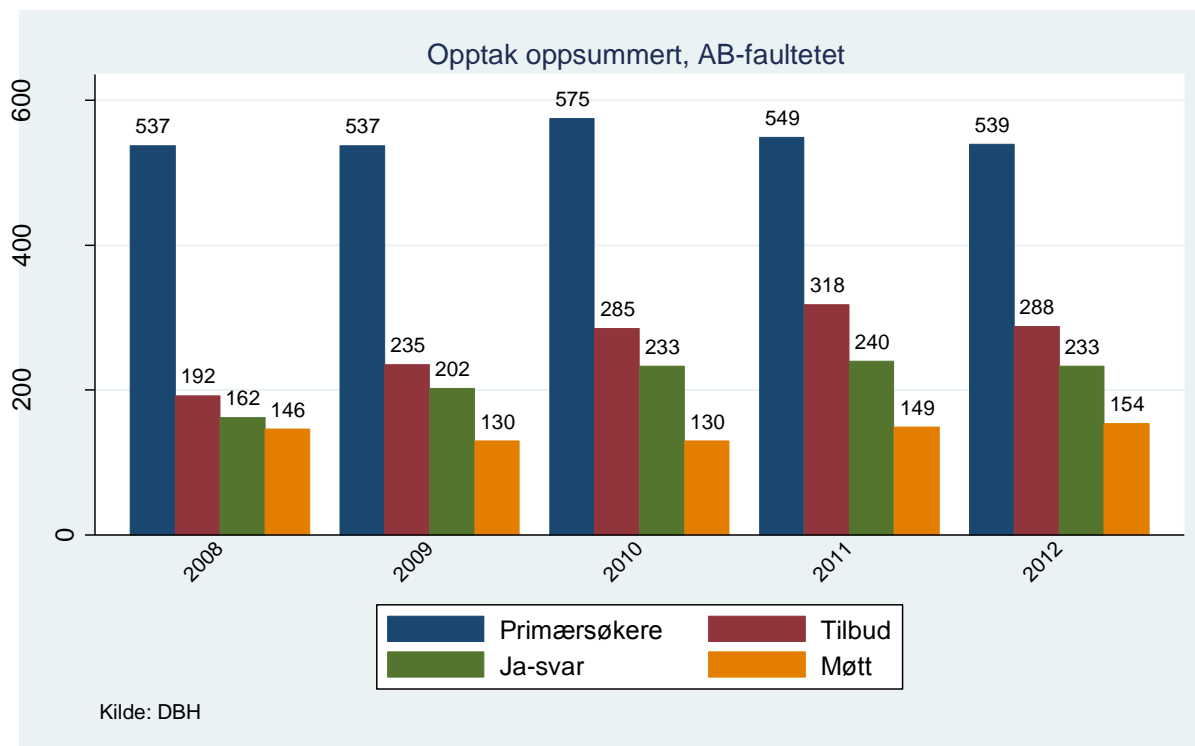
Bachelor- og masterprogram i billedkunst:

Opptakene til disse programmene er basert på opptaksprøver og vurdering av innsendte arbeider. Man operer ikke med poengsummer i opptaket. Bachelorprogrammet har normalt 250-300 søkere til 20 plasser og det rapporteres at kvaliteten på opptatte studenter er høy. På masterprogrammet har man de senere år hatt lav søknad og man har, delvis som følge av dette, gjort om programmet til en internasjonal grad. Man forventer at dette vil gi grunnlag for stigende søkertall i årene som kommer.

2-årige masterprogrammer

Søkertallene til 2-årige masterprogrammer har hatt en økning fra 66 søkere i 2009 til 181 søkere i 2013. Dette er meget positivt og kvaliteten på søkerne er god.

Oppsummerte for opptak til alle programmene ved AB:

Opptaket til 5-årig master i arkitektur er i sin helhet basert på poeng basert på vitnemål fra videregående skole. Det er ønskelig å vurdere om nåværende modell faktisk gir oss de studentene vi ønsker med tanke på å sikre god gjennomstrømming og høyt læringsutbytte. Fakultetet vil også vurdere om dette kan være et aktuelt grep for å redusere frafall i studiet. Andre institusjoner som tilbyr utdanning i arkitektur, bruker opptaksprøver som et viktig element i sitt opptak.

Personalressurser og pedagogisk kompetanse:

Det er høy pedagogisk kompetanse på de emneansvarlige. I hovedsak er utfordringen å sikre at de bemanningsplaner man har, er egnet til å dekke de ulike behovene man har for undervisningskapasitet på emnene knyttet til ulike programmer. Fakultetet vil gjerne fremheve nytten man har hatt av UNIPED i ulike sammenhenger. Et godt eksempel på dette er arbeidet som er gjennomført med tanke på søknad fra fakultetet om å få etablere SFU.

Prosesskvalitet:

På overordnet nivå har fakultetet gode rutinebeskrivelser av fagevalueringen, gjennom semesterevaluering og dybdeevalueringer. Det viser seg at dette ikke har vært et gjennomgående trekk i arbeidet til den enkelte emneansvarlige. Fakultetet har etablert et utdanningsutvalg hvor programrådslederne og instituttlederne er med, sammen med Prodekan for utdanning og

studieseksjonen på fakultetet. I arbeidet med årets kvalitetsmelding har alle programrådslederne levert tilbakemelding i henhold til matrisen NTNU har utarbeidet sentralt. Arbeidet har avdekket en rekke forhold som kan forbedres internt på fakultetet. I tillegg har dette i betydelig grad økt bevisstheten rundt kvalitetssikringsarbeid. Grunnlaget for å kunne lukke sløyfer anses nå å være betydelig bedre enn før arbeidet med kvalitetsmeldingen startet.

- Kursevalueringer gjennomføres for ca. $\frac{3}{4}$ av kursene. Dette er ikke et tilfredsstillende resultat. Fakultetet har en viktig oppgave med å utvikle en bedre kultur på dette feltet. Emneansvarlige må gjøres bedre kjent med de forpliktelser som gjelder i forhold til evaluering, kjenne og bruke rutinene og ikke minst forstå nytten og behovet for evaluering som et av flere viktige verktøy i utviklingen av emner.
- Roller og ansvar er i hovedsak klare og oversiktlige, men ikke fullt innarbeidet i de ulike funksjonene som emneansvarlig, programrådsleder og instituttleder.
- Kvalitetssystemer og kvalitetsstøttesystemer fungerer tilfredsstillende. Oppgaven ved fakultetet består mer i å utvikle og oppmuntre en kultur for å se nytten av og bruke dette som en naturlig del av arbeidet med emneutvikling.

Resultatkvalitet:

Fakultetet har fått levert tallgrunnlag fra NTNU sentralt med tanke på årets kvalitetsmelding. Tallene er hentet fra DBH og FS. Fra 2013 er det varslet at alt tallmaterialet vil bli levert sammen med bestilling av kvalitetsmelding fra NTNU sentralt. Det er viktig at fakultetet blir involvert i utarbeidelsen av tallene, slik at man har en felles forståelse av hva som ligger i tallene.

Gjennomføring i henhold til avtalt utdanningsplan:

Tall hentet fra DBH viser at Fakultet for arkitektur og billedkunst har høy grad av gjennomføring i henhold til avtalt utdanningsplan.

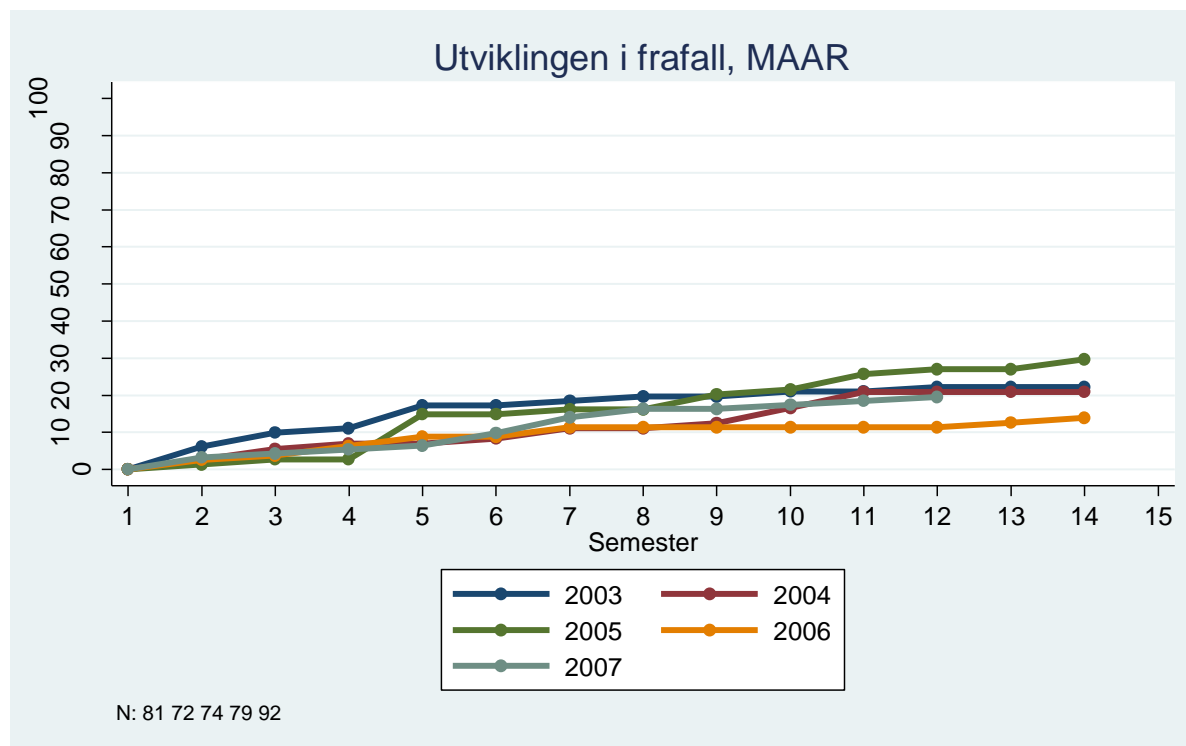
Tall fra 2011 viser at antall planlagte studiepoeng var 26247. Av disse ble 24040 avlagt og dette gir en gjennomføringsprosent på 91,6 %. For 2012 var det planlagt 27718 studiepoeng og av disse ble 26192 avlagt. Dette gir en gjennomføringsprosent på 94,5%.

Strykprosent:

Tall hentet fra DBH viser at fakultetet samlet i 2011 hadde en strykprosent på 1,7%. For 2012 var strykprosenten på 2,1 %. Fakultetet er meget godt fornøyd med en så lav strykprosent.

Frafall:

MAAR-5-årig masterprogram i arkitektur:

Samfunnsrelevans:

Billedkunst:

KIT utdanner billedkunstnere og disse finner sin plass i den nasjonale og internasjonale kunstverden etter litt tid. Instituttet har «Kunst og felleskapets rom» som et særlig satsningsområde. Dette er et område i skjæringspunktet mellom kunst og arkitektur. Det satses mye på offentlig kunst i Norge og med denne satsningen har man spesielle forutsetninger for å lykkes.

Arkitektur:

Masterprogrammet tillater selvvalgte tema for masteroppgaven. Studentenes valg vitner om et stort og relevant samfunnsengasjement. Tilbakemeldinger fra bransjen og statistikk tyder på at kandidatene er attraktive i jobbmarkedet.

Eiendomsutvikling og forvaltning:

Stort behov for denne type kompetanse og fagprofil inne offentlig og privat sektor.

Sustainable architecture:

Man ønsker å øke opptaket av søkere med norsk/nordisk utdanningsbakgrunn med bakgrunn i at ferdige kandidater relativt raskt kommer i jobb.

DMF

Målepunkt / kvalitetsområde	Utdyping av målepunkt	Fakultetets analyse / vurdering	Fakultetets prioriterte tiltak og innspill til prioriterte tiltak for Rektor
Rammekvalitet/ Innsatskvalitet <i>Kjernespesifiserte spørsmål: Hvordan støtter rammene programmene læringens mål?</i>	Infrastruktur	<p>DMF har topp moderne undervisningsarealer på Campus Øya. Den fysiske infrastrukturen legger derfor til rette for god læring.</p> <p>DMF har en årlig utlysning på midler for fornyelse av undervisningsutstyr, som instituttene/enhetene kan søke på. I 2012 var denne potten på kroner 400 000. Dette har blitt tatt godt i mot av fagmiljøene. Også i 2013 planlegges det en tilsvarende utlysning.</p> <p>Etter at den gamle høyblokken ble revet i 2010, har det vært mangel på store auditorier. Dette har vært mest krevende for medisinstudiet, som har relativt store studentkull. Arealbehovet har stort sett blitt dekket gjennom bruk av auditorier på Gløshaugen og HiST-arealer i Øya Helsehus. Kunnskapssenteret, som er det (foreløpig) siste byggetrinnet i det integrerte universitetssykehuset, skal ferdigstilles høsten 2013. Dette vil løse de største arealutfordringene.</p> <p>Antall studentarbeidsplasser på Øya er innenfor normen for de ulike studentkategoriene. Fakultetet har laget en egen nettside som viser hvilke studentarbeidsplasser som er tilgjengelig (www.ntnu.no/dmf/studier/studentarbeidsplasser).</p> <p>Flere av studieprogrammene ved DMF har laboratorieintensiv undervisning, noe som er svært kostbart. Dette legger begrensninger på videre- og utvikling av emner.</p>	<p>Prioriterte tiltak ved fakultetet og/eller institutt:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Fortsette arbeidet med strategisk personalplan. ➤ Bedre informasjon til personell i bistilling som underviser relativt sjelden. ➤ Utløse midler til fornyelse av undervisningsutstyr. ➤ Revidere opptakskrav og studieinformasjon på nettsidene for MSc in Neuroscience. ➤ Videreføre praksisen med å sende e-post til alle som får studieplass på masterprogrammene. ➤ Videreutvikle studieplanen for erfaringsbasert master i helseinformatikk, for å sikre faglig og økonomisk bærekraft på langt sikt.
Studie-administrative verktøy og tjenester		<p>Flere av studieprogrammene ved DMF har laboratorieintensiv undervisning, noe som er svært kostbart. Dette legger begrensninger på videre- og utvikling av emner.</p> <p>Kvaliteten på de studieadministrative verkøyene og tjenestene vurderes generelt sett som god. Noen institutter rapporterer om hyppig utskifting av studiekonsulenter, og følgelig lite kontinuitet.</p>	<p>Innspill til prioriterte tiltak for Rektor:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ DMF ønsker at det tilføres universitetspedagogisk kompetanse gjennom en stillingsressurs som er rettet mot medisin/helsefag.
Inntakskvalitet		<p>Fakultetet har opprettet flere formelle og uformelle møteplasser for de studieadministrativt ansatte på fakultets- og instituttnivå. Dette har bedret samhandlingen mellom de ulike aktørene.</p> <p>Dersom man ser på fakultetets samlede studieprogramporteføljen, er inntakskvaliteten meget god – både kvantitativt (antall søkere, opptaksprosent) og kvalitativt (faglig nivå). Det er likevel relativt store ulikheter mellom de ulike kategoriene av studieprogram.</p> <p>Profesjonsstudiet i medisin</p> <p>Medisinstudiet er fremdeles svært populært. I 2012 var det totalt 2664 søkere, hvorav 815 primærstøttere. Vi rekrutterer fra hele landet, men med fylkene Sør-Trøndelag, Oslo og Akershus på topp. Blant søkerne med førstegangsvinnemål, hadde NTNU den høyeste poenggrensen av medisinstudiene i Norge. For øvrige søkere, er det kun UiO som har en høyere poenggrense. Samlet sett oppfyller DMF ambisjonen om å ha det mest populære medisinstudiet i landet. 64,4 % av primærstøtterne i 2012 var kvinner. Kjønnfordelingen har vært stabil over flere år.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ NTNU bør tilby videre pedagogisk opplæring etter gjennomført PedUp. ➤ Det er behov for et lavterskeltilbud om kompetanseheving for studieprogramledere, emneansvarlige og andre med roller innenfor utdanningsledelse. ➤ Sterkere fokus på utdanningskvalitet/-ledelse i opplæringen av nye ledere ved NTNU. ➤ Det er ønskelig med et større fokus på verifisering av
		<p><u>Internasjonale masterprogram</u></p> <p>De tre internasjonale masterprogrammene ved DMF har godt med norske søkere. I 2012 hadde både MSc in Exercise Physiology and Sport Sciences og MSc in Neuroscience rekordmange</p>	

Målepunkt / kvalitetsområde	Utdyping av målepunkt	Fakultetets analyse / vurdering	Fakultetets prioriterte tiltak og innspill til prioriterte tiltak for Rektor
		<p>søkere til denne kvoten, mens MSc in Molecular Medicine hadde stabil søkermasse sammenlignet med året før. For å motivere flere til å takke ja til studieplass, sendte fakultetet også i 2012 ut e-poster til alle som fikk tilbud om plass. Vi har meget god erfaring med dette.</p> <p>Når det gjelder internasjonale søkere, er bildet noe annerledes. Her er det svært mange søkere (både kvotesøkere og selvfinansierte søkere) til Molecular Medicine. Neuroscience har et tilstrekkelig antall internasjonale søkere, mens Exercise Physiology and Sport Sciences i alle år har hatt relativt få søkere. Det store flertallet av de internasjonale søkerne til våre masterprogram kommer fra utviklingsland.</p> <p>De faglige og språklige forkunnskapene til studentene som tas opp er til dels sterkt varierende. Dette har i særlig grad vært en utfordring for MSc in Neuroscience, som tar opp studenter med svært ulik utdanningsbakgrunn. Fakultetet vil be studieprogramledelsen om å se nærmere på om opptakskravene og studieinformasjonen på nett kan revideres, for å tydeliggjøre hvilket faglig nivå som kreves.</p> <p><u>2-årig master i klinisk helsevitenskap</u></p> <p>Dette masterprogrammet består av to studieretninger. Studieretningen <i>fedme og helse</i> har også i 2012 hatt fantastiske søkertall; 218 søkere til 15 plasser. Studieretningen <i>anvendt klinisk forskning</i> hadde 135 søkere til 25 plasser. Til tross for relativt mange søkere, klarte vi dessverre ikke å fylle opp plassene på anvendt klinisk forskning. Dette skyldes at mange søkere takket nei til plass, gjerne på grunn av at de fikk tilbudet for sent og/eller ikke fikk permisjon fra arbeidsgiver. I 2013 vil vi vurdere å gi flere søkere tilbud om plass, slik at vi er sikrere på å sitte igjen med et tilstrekkelig antall studenter. I tillegg vil vi fortsette praksisen med å kontakte alle som får tilbud om plass (se avsnitt om internasjonale masterprogram).</p> <p><u>Erfaringsbasert master i barn og unges psykiske helse</u></p> <p>Master i barn og unges psykiske helse har godt med søkere til enkeltemner, men det er utfordrende å rekruttere studenter til å fullføre en mastergrad. I 2013 vil vi derfor vurdere hvilke tiltak som kan settes inn for å motivere flere til å ta en full master.</p> <p><u>Erfaringsbasert master i helseinformatikk</u></p> <p>Master i helseinformatikk retter seg mot deltakere med henholdsvis IT- og helsefaglig utdanningsbakgrunn. Det har vist seg å være vanskelig å rekruttere studenter fra den første gruppen (IT). Det har derfor blitt en uheldig skjevfordeling blant studentene, og samlet sett har antall studenter vært noe lavere enn det som er faglig og økonomisk bærekraftig. Opptaket i 2013 har derfor blitt stoppet. Prodekanene ved DMF og IME har bedt studieprogramrådet og de involverte instituttene om å foreslå en ny faglig organisering av masterprogrammet, som sikrer bærekraft på lang sikt.</p>	utenlandske vitnemål.

Målepunkt / kvalitetsområde	Utdyping av målepunkt	Fakultetets analyse / vurdering	Fakultetets prioriterte tiltak og innspill til prioriterte tiltak for Rektor
	<p>Personalressurser og pedagogisk kompetanse</p>	<p>Generelt vurderes personalressursene som gode.</p> <p>En rekke sentrale undervisere har gått av med pensjon eller nærmer seg pensjonsalder. Dette gjelder alle institutt, og det har gitt noen utfordringer i timeplanleggingen. Dette er imidlertid noe fakultetet er svært bevisste på, og jobber aktivt med å løse – blant annet gjennom det pågående arbeidet med strategisk personalplan.</p> <p>Undervisningsbelastningen er skjev mellom ulike fagområder. En del av de kliniske fagene har for eksempel svært høy undervisningsbelastning.</p> <p>Undervisningsstabens pedagogiske kompetanse er gjennomgående god. Flere institutter etterlyser likevel pedagogisk opplæring ut over PedUp. Det er dessuten behov for å tilby kompetanseheving for en del av de ansatte med liten stillingsandel ved NTNU.</p> <p>Det er nasjonalt fokus på kvalitet i praksisutdanning. Vi har behov for å bygge opp veiledningskompetanse i klinisk praksis, og må kunne tilby kurs i klinisk veiledning både til egne ansatte og til ansatte som tar i mot studentene i praksis. Vi ønsker en dialog om hvordan NTNU sentralt eventuelt kan bidra med slik kompetanseheving.</p> <p>Det er ønskelig med et økt fokus på utdanningskvalitet i opplæringen av nye ledere ved NTNU.</p>	
<p>Prosesskvalitet <i>Kjernes spørsmål: Hvordan støtter prosessene læringsarbeidet?</i></p>	<p>Oppfølging av NKR</p>	<p>Alle studieprogram ved DMF formulerte læringsutbyttebeskrivelser i 2010-2012. Programmene rapporterer at denne prosessen var nyttig. Utforming av læringsutbyttebeskrivelsene er et kontinuerlig arbeid, og det er stadig rom for forbedringer.</p> <p>Det bør arbeides mer med sammenhengen mellom læringsutbytte på programnivå og læringsmålene på emne-/undervisningsnivå. Det samme gjelder også sammenhengen mellom læringsmål, undervisnings- og vurderingsformer.</p> <p><u>Oppfølging av tiltak på studieprogramnivå</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>HMS-opplæring for masterstudenter</i>: Dette ble meldt inn som et tiltak i fjorårets kvalitetsmelding. Vi har tidligere ikke hatt noen HMS-opplæring for denne studentgruppen. Ved semesterstart 2012 ble det kjørt et pilotprosjekt bestående av en forelesning om basalt laboratoriearbeid, en sikkerhetsforelesning, brannøvelse og kurs i førstehjelp. Deler av forelesningene ble filmet. Det faglige innholdet ble tatt godt i mot, selv om færre studenter enn ønskelig møtte opp. Vi vil videreutvikle denne opplæringen i 2013, og gjøre deler av den obligatorisk. - <i>Kurs i «Information Literacy» for masterstudenter i nevrovitenskap</i>: Et undervisningsopplegg med fire moduler ble utviklet i studieåret 2010/2011. Opplegget er senere videreutviklet. Prosjektet ble i 2012 nominert til Kunnskapsdepartementets pris for fremragende arbeid med utdanningskvalitet, i tillegg til at initiativtakerne fikk DMFs undervisningspris for 2012. 	<p>Prioriterte tiltak ved fakultetet og/eller institutt:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Utforme nytt mandat for programrådene, som vektlegger ansvar for kvalitets sikring sterkere enn tidligere. ➤ Gjennomgang av medisinstudiet → ny studieplan fra høsten 2015 ➤ Ekstern evaluering av MSc in Exercise Physiology and Sport Sciences og implementering av eventuelle endringer som følge av denne ➤ Utarbeide en plan for evalueringer av de øvrige masterprogrammene ved DMF. ➤ Utarbeide utfyllende retningslinjer til studieforskriften for medisinstudiet. ➤ Utarbeide retningslinjer for
<p>Kvalitetsarbeid innenfor rammen av kvalitets-systemet</p>			

Målepunkt / kvalitetsområde	Utdyping av målepunkt	Fakultetets analyse / vurdering	Fakultetets prioriterte tiltak og innspill til prioriterte tiltak for Rektor
		<ul style="list-style-type: none"> - <i>Tydeliggjøre ansvar og oppgaver for undervisningsenheter på medisinstudiet: Kvalitet i undervisningen fordrer undervisningsenheter med bevissthet om sitt eget ansvar. Fakultetet er en kontinuerlig pådriver med informasjon om hvilke oppgaver undervisningsenheter har og hva som forventes. Instituttene arrangerer selv jevnlig møter med sine undervisningsenheter.</i> - <i>Motivere søkere som har fått tilbud om studieplass på master til å takke ja: Vi mister en del søkere i løpet av opptaksprosessen. For å motivere flere til å takke ja til plass, har vi i de siste to årene sendt ut personlige e-poster til alle som har fått tilbud. Dette synes å ha hatt en positiv virkning, og vi vil fortsette med denne praksisen også i 2013.</i> - <i>Programevaluering av masterprogram (se under).</i> - <i>Gjennomgang av profesjonsstudiet i medisin (se under).</i> <p>Ledelsessstrukturer i kvalitetsarbeidet (roller og ansvar)</p> <p>Som en del av kvalitetsarbeidet mener vi at klare beskrivelser av roller, ansvar og styringslinjer er viktig. I forbindelse med gjennomgangen av medisinstudiet har fakultetet utarbeidet et rollekart som synliggjør organiseringen og de ulike funksjonene rundt medisinstudiet. Gjennom dette arbeidet er målsetningen å tydeliggjøre instituttene og de ulike funksjonenes ansvarsområde og kvalitetssikre gjennomføringen av medisinstudiet.</p> <p>I 2012 ble det oppnevnt nye studieprogramråd for de seks masterprogrammene ved DMF. Studentrepresentantene i programrådene velges for ett år av gangen. De øvrige medlemmene, inkludert en studieprogramleder, vitenskapelig ansatte, eksterne representanter og alumnirepresentanter (for to av programmene), er oppnevnt for perioden 2012-2015. Programrådenes mandat er for tiden under revisjon, bl.a. som en følge av NOKUT-evalueringen. Et nytt mandat, som vektlegger programrådenes ansvar i kvalitetssikringsarbeidet sterkere enn tidligere, vil være klart i innen tidlig høst 2013.</p> <p>Det er også oppnevnt et programråd for medisinstudiet, men dette har ikke funnet sin form ennå. Vi tar derfor sikte på å endre mandat og sammensetning.</p> <p>Fakultetsledelsen har jevnlig møter med instituttledere, studieprogramledere, semesterkoordinatorene, tillitsvalgte studenter og andre med roller innenfor utdanning.</p> <p><u>Programevalueringer</u></p> <p>Fakultetet har lenge planlagt å gjennomføre eksterne evalueringer av våre masterprogram. Vi har vurdert flere typer evalueringsmetodikk, og har undersøkt hvordan andre har gjort dette.</p> <p>Vi har valgt å begynne med MSc in Exercise Physiology and Sport Sciences, fordi dette er det eldste av masterprogrammene våre. Høsten 2012 ble det oppnevnt en evalueringssgruppe, ledet av en erfaren universitetspedagog fra UiB. I gruppen er det også representanter fra St. Olavs</p>	<p>gjennomføring og kvalitetssikring av praksisundervisning for etter- og videreutdanninger.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ I 2013 vil vi – som et supplement til problembasert læring (PBL) – gjennomføre en pilot med team-basert learning (TBL) i patologi- undervisningen på medisinstudiet. MSc in Molecular Medicine vil også teste TBL i et utvalgt emne. TBL er en studentaktiviserende læringsmetode, som synes å være mindre ressurskrevende enn PBL. ➤ Utarbeide prosjektplan og mandater for arbeidsgrupper for gjennomgangen av medisinstudiet. ➤ Gjennomgå og implementere kvalifikasjonsrammeverket for medisinstudiet ➤ Oppnevne skikkethetskontakter ved fakultetet ➤ Formidle retningslinjene for skikkethet til studenter og ansatte <p>Innspill til prioriterte tiltak for Rektor:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Utarbeide en felles metodikk og verktøykasse for program-evalueringer. ➤ NTNU bør utvikle et praktisk IKT-verktøy for å ta i mot, behandle og dokumentere tilbakemeldinger på utdannings-kvalitet. Dette kan f.eks. være noe som ligner på avvikssystemet innenfor HMS; Med et slikt system vil det bli enklere å «lukke sløyfene» og dokumentere hva man har gjort. ➤ Enhetlig, gjennomgående system for utdanningskvalitet

Målepunkt / kvalitetsområde	Utdyping av målepunkt	Fakultetets analyse / vurdering	Fakultetets prioriterte tiltak og innspill til prioriterte tiltak for Rektor
		<p>Hospital, Norges idrettshøgskole og Studieavdelingen ved NTNU. Gruppen skal gjennomføre en bred evaluering av alle sider ved studieprogrammet, og levere en evalueringsrapport innen tidlig høst 2013. Implementering av eventuelle studieplanendringer vil skje innen studiestart i 2014.</p> <p><u>Emne-/semesterevalueringer</u> Fakultetet har oppfordret til bruk av referansegrupper som evalueringsmetode på emne-/semesternivå. På medisinstudiet er det nå referansegrupper på nesten alle semestre, og erfaringene med dette er gjennomgående gode. I øvrige emner på bachelor- og masternivå (inkl. EVU) er det derimot mer varierende bruk av referansegrupper. Noen av disse emnene har et så lavt antall studenter at det ikke er hensiktsmessig å opprette en referansegruppe. Nettbaserte spørreskjemaer eller uformell evaluering i plenum brukes ofte som et alternativ (eller supplement) til referansegrupper. Flere av masterprogrammene rapporterer at det er svært vanskelig å få studentene til å stille i referansegrupper og til å svare på nettbaserte evalueringer. Dette kan tyde på at det er en evalueringstretthet blant studentene. Dette betyr at vi – sammen med tillitsvalgte studenter – må se på hvordan vi kan motivere studentene til å delta i evalueringsarbeid.</p> <p>Instituttene har noe ulik praksis når det gjelder oppfølging av evalueringer og implementering av tiltak. Dette kan delvis forklares ut fra instituttenes egenart og kultur. Vanligvis foregår oppfølging på emnenivå, mellom emneansvarlig og de enkelte faglærerne. Når det er mulig, gjennomføres endringer/justeringer underveis i semesteret. Om dette ikke er et alternativ, blir endringene iverksatt i neste undervisningssemester. Instituttledere og prodekaner involveres av emneansvarlig og semesterkoordinator der det er nødvendig, og ledelsen initierer også selv oppfølging/tiltak i noen tilfeller.</p> <p><u>Kvalitetssikring av eksamen</u> Høsten 2012 har DMF hatt mye fokus på å styrke kvalitetsarbeidet i eksamensavviklingen, spesielt for medisinstudiet. Det er blitt arrangert flere møter med alle involverte parter, hvor aktørene i eksamensprosessene har vært de viktigste bidragsyterne. Her er det kommet frem konkretiseringer av roller og ansvar. Prosessene har ført til endringer i administrative rutiner, opplæring av administrasjonen, og endringer i tekniske innrettinger (MCQ-databasen) som benyttes når flervalgsoppgaver lages.</p> <p>Fakultetet har jobbet med en visualisering av alle roller som bidrar inn i eksamensarbeidet. Vi har utformet et forslag til tidsplan for eksamensarbeidet. Dette skal bidra til at alle gjør jobben sin på en god måte, og at et ferdig eksamenssett (inkl. sensurveiledning) er kvalitetssikret når eksamensdagen kommer.</p> <p><u>Kvalitetssystemet og kvalitetstøttesystemet</u> Vi ønsker oss et enhetlig, gjennomgående kvalitetssystem som inkluderer et tydelig årshjul.</p>	

Målepunkt / kvalitetsområde	Utdyping av målepunkt	Fakultetets analyse / vurdering	Fakultetets prioriterte tiltak og innspill til prioriterte tiltak for Rektor
		<p>De som har ansvar innenfor undervisning har behov for struktur, rammer og verktøy for å gjennomføre kvalitetssikringsarbeidet. Dette er i for liten grad tilgjengelig på de nåværende kvalitetsstøttesidene på nett. Det gamle KVASS trengte åpenbart en opprydding, men vi kunne tenkt oss at de mest sentrale elementene ble videreført på de nye sidene.</p>	
	<p>Andre utviklingsområder</p>	<p><u>Gjennomgang av medisinstudiet</u> Fakultetet har besluttet å foreta en gjennomgang av medisinstudiet, med tanke på både faglig innhold, metoder og struktur. Det ble ansatt en administrativ prosjektleder høsten 2012 og det er utarbeidet en prosjektorganisasjon og en tidsplan for prosjektet. Flere underprosjekter er igangsatt høsten 2012, og målet er en revidert studieplan som er implementert til studiestart høsten 2015.</p> <p><u>Skikkethet</u> Fakultetet har gjennomgått dagens praksis og behov for rutiner i forbindelse med vurdering av skikkethet hos studentene. På bakgrunn av dette er det utviklet en beskrivelse av organisering og saksang for å kvalitetssikre behandlingen av dette ved fakultetet. Dette blir lagt frem som et dekanis vedtak før sommeren, med implementering fra høsten 2013.</p>	
<p>Resultatkvalitet <i>Kjernes spørsmål: Hvordan lykkes studentene med læringsutbyttet for programmene?</i></p>	<p>Frafall</p>	<p>Fakultetet har samlet sett svært lite frafall. Dette gjelder i særlig stor grad for profesjonsstudiet i medisin og MSc in Exercise Physiology and Sport Sciences. For medisinstudiet har frafallet dessuten blitt noe lavere over tid. Vi kjenner ikke årsakene til dette.</p> <p>Det meste av frafallet skjer kort tid etter studiestart. Vi har ikke systematiske data på årsakene til frafall, men de studentene vi er i kontakt med oppgir oftest personlige forhold som årsak. For de erfaringsbaserte masterprogrammene, er det f.eks. en del som finner ut at det er vanskelig å kombinere studiet med jobb og familieleiv.</p> <p>Vi vil følge med på utviklingen i frafall fremover, og vurdere tiltak dersom det blir nødvendig.</p>	<p>Prioriterte tiltak ved fakultetet og/eller institutt:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➢ Gjennomføre forkurs i statistikk for masterstudenter. ➢ Gjennomføre nettbasert forkurs for studenter på MSc in Neuroscience. <p>Innspill til prioriterte tiltak for Rektor:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➢ Klargjøre hvordan tidsfristen i forbindelse med nye regler for sensur av masteroppgaver i MNT- og helsefag skal forstås og håndteres.
	<p>Gjennomstrømming</p>	<p>Gjennomstrømming kan forstås på to måter; (1) gjennomføring i henhold til avtalt utdanningsplan, og (2) totalt tidsbruk. Det første sier noe om netto gjennomstrømming (korrigert for f.eks. permisjoner, nedsatt studieprogresjon), mens det andre er et uttrykk for brutto gjennomstrømming.</p> <p><u>Gjennomføring i henhold til avtalt utdanningsplan</u> 90,5 % av DMFs studenter og ph.d.-kandidater gjennomførte sitt studium i henhold til avtalt utdanningsplan i 2012. Dette er en svak økning fra 2011 (87,9 %), men på nivå med årene 2008-2010.</p> <p>Det er store forskjeller mellom de ulike studieprogrammene. MSc in Exercise Physiology and Sport Sciences hadde i 2012 en gjennomføringsgrad på hele 102,9 %, mens profesjonsstudiet i medisin – som er det desidert største studieprogrammet – hadde en gjennomføring på 93,6 %. I motsatt ende finner vi erfaringsbasert master i barn og unges psykiske helse, der kun 40,4 % av</p>	

Målepunkt / kvalitetsområde	Utdyping av målepunkt	Fakultetets analyse / vurdering	Fakultetets prioriterte tiltak og innspill til prioriterte tiltak for Rektor
		<p>studentene som ble tatt opp i 2006 og 2007 gjennomførte i henhold til avtalt utdanningsplan (se mulige årsaker i avsnittet under).</p> <p><u>Tidsbruk</u> Det store flertallet av studentene på profesjonsstudiet i medisin og de tre internasjonale masterprogrammene gjennomfører studiet innenfor normert tid.</p> <p>De tre øvrige studieprogrammene har derimot lengre gjennomføringstid. Dette skyldes blant annet at de fleste studentene er i jobb ved siden av studiet, og at det derfor er krevende å ha full studieprogresjon. Familieforpliktelser kan være en annen årsak. Når det gjelder master i klinisk helsevitenskap spesifikt, ser vi at flere av studentene har full studieprogresjon i det første studieåret (emner på 60 studiepoeng), men at masteroppgaven i andre studieår utgjør en flaskehals. Mulige tiltak her kan være å lage en katalog med potensielle masterprosjekter, innføre en klarere tidsfrist for når prosjektbeskrivelse skal leveres, og tilby motivasjons-/fremdriftsseminar underveis. Noen av disse tiltakene gjennomføres delvis allerede i dag.</p>	
	Strykprosent	<p>Dersom vi ser på alle fakultetets emner (inkl. ph.d.) under ett, var det en strykprosent på 9,2 i 2012. Dette er en svak nedgang fra 2011 (9,7 %) og 2010 (12,2 %).</p> <p>De fire første studieårene på medisinstudiet har en strykprosent på 7 til 15,2. Dette er omtrent som tidligere år.</p> <p>Noen få av de øvrige emnene ved fakultetet skiller seg ut med relativt høy strykprosent. Noen av disse tilfellene har en antatt kjent årsak, og det er planlagt tiltak for å bedre dette. F.eks. planlegger Institutt for kreftforskning og molekylær medisin å tilby et forkurs i statistikk for masterstudentene som skal ta innføringsemet i medisinsk statistikk (KLH3100) i høstsemesteret 2013. Likeledes vil Institutt for nevrologi prøve å få til et nettbasert forkurs for å sikre at studentene som begynner på MSc in Neuroscience har et minimum av kunnskaper innenfor spesifikke områder.</p>	
	Kandidatproduksjon	<p>184 kandidater ble uteksaminert fra DMF i 2012. Blant disse var det 118 cand.med.-kandidater. MSc in Molecular Medicine og MSc in Neuroscience hadde en svak økning i kandidatproduksjon fra 2011, men det er fremdeles et lavere antall uteksaminerte enn opptatte studenter. I 2012 leverte de fem første studentene på erfaringsbasert master i helseinformatikk sine masteroppgaver. Vi forventer ytterligere økning i kandidatproduksjonen i årene fremover, ikke minst i lys av de nye reglene for karaktersetting av masteroppgaver (og en strengere innleveringsfrist) som vil gjelde fra våren 2014.</p>	
	Samfunnsrelevans	<p>DMFs samfunnsoppdrag er å utdanne gode helsearbeidere som kan møte utfordringene i fremtidens helsetjeneste – både nasjonalt og internasjonalt. Vår visjon er «helse for en bedre verden».</p>	<p>Det er ikke gjennomført noen kandidatundersøkelser blant de som er uteksaminert fra DMF. Vi</p>

Målepunkt / kvalitetsområde	Utdyping av målepunkt	Fakultetets analyse / vurdering	Fakultetets prioriterte tiltak og innspill til prioriterte tiltak for Rektor
		<p>har likevel et inntrykk av at kandidatene våre er attraktive på arbeidsmarkedet. Studieprogrammene våre svarer godt på dagens behov i samfunnet generelt, og helsejenseten spesielt. For å møte fremtidens behov (jf. Stortingsmelding 13 (2011-2012) – Utdanning for velferd), vil det likevel være nødvendig å gjøre endringer i studieprogramporteføljen i årene fremover. Dette gjelder både videreutvikling av nåværende studieprogram (jf. avsnittet om gjennomgang av medisinstudiet og evaluering av masterprogram over) og etablering av nye studietilbud. Det vises for øvrig til vårt svar til Rektor vedrørende utviklingen av studieprogramporteføljen på lang sikt.</p> <p>Det er opprettet programråd for alle våre studieprogram. Alle rådene har eksterne representanter, i de fleste tilfellene fra St. Olavs Hospital og de kommunale helsejensetene. To av programrådene har i tillegg alumnirepresentanter. De eksterne representantene er med på å sikre at studieprogrammene utvikler seg i en retning som er i samsvar med arbeidsmarkedets behov.</p> <p>Vi fortsetter å jobbe med integrasjonen med St. Olavs Hospital. Det er bl.a. opprettet et eget undervisningsutvalg mellom DMF og St. Olav, og en av prodekanene ved DMF sitter o sykehusets styre. Vi jobber med felles strategiske mål for de to institusjonene.</p> <p>Vi ønsker også å få til økt samhandling med primærhelsejenseten. I den forbindelse samarbeider vi bl.a. med Trondheim kommune om å etablere Trondheim som universitetskommune.</p>	

HF

Notat

Til:	Studieavdelinga
Kopi til:	Institutt for moderne framandspråk, Institutt for historie og klassiske fag, Institutt for nordistikk og litteraturvitenskap, Filosofisk institutt, Institutt for språk- og kommunikasjonsstudium, Institutt for kunst- og medievitenskap, Institutt for musikk, Institutt for arkeologi og religionsvitenskap, Institutt for tverrfaglege kulturstudium
Frå:	Det humanistiske fakultet

Kvalitetsmelding for utdanninga i 2012 – HF

Innleiing

Fakultetet viser til bestilling frå prorektor for utdanning og læringskvalitet, datert 07.01.13, med vedlagt analyseskjema for melding om arbeidet med utdanningskvalitet i 2012 og oppfølging med prioriterte tiltak i 2013.

Fakultetet har gjennomført årets KVASS-runde i store trekk slik vi gjennomførte den sist år. Dvs. at meldingane frå institutta er basert på rapportar med analysar og drøfting i studieprogramråda saman med eit oppsummerande notat frå instituttleiinga. Rapportane er skriven på basis av eit felles skjema utarbeidd av fakultetet, som i stor grad er tilpassa bestillinga frå prorektor. Som i fjor henta vi inn eigne rapportar frå dei studenttillitsvalte på fakultets- og instituttnivå. I tillegg til den meir kvantitative analysedelen stilte vi nokre tilleggsspørsmål til studieprogramråda/institutta og dei studenttillitsvalte knytt til følgjande tema:

- 1) *Rutinar for handtering av avvik; oppfølging og tiltak*
- 2) *Kvalifikasjonsrammeverket; læringsmål, læringsaktivitet og vurderingsformer.*

Desse tema vart delvis valt som følgje av dei veikskapar med NTNU sitt kvalitetssikringssystem som kom fram i NOKUT-evalueringa som vart gjennomført sist haust, og delvis etter bestillinga frå prorektor.

I tillegg bad vi instituttleiinga velje ut *to prioriterte kvalitetstiltak for 2013* på basis av

---

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandlar
7491 Trondheim	E-post: postmottak@hf.ntnu.no http://www.ntnu.no	Bygg 2, nivå 5, Dragvoll	+47 73 59 65 95	Ola Furre
			Telefaks +47 73 59 10 30	Tlf: +47 73 59 67 66

All korrespondanse i samband med saksbehandling skal adresserast til den aktuelle eininga ved NTNU og ikkje direkte til einskildpersonar. Ved kontakt ver vennleg og gi opp referanse.

KVASS-evalueringane for 2012.

Det er eit omfattande materiale med vurderingar, analysar og forslag til tiltak frå studieprogramråda og dei studenttillitsvalte vi har henta inn (sjå vedlagt oppsummering). Det meste av dette er forhold og tiltak som primært må følgjast opp på program-/instituttnivå. Men ein del veikskapar og forhold som det blir peika på må også følgjast opp på fakultets- og/eller rektornivå. Dette vil bli gjort synleg i analysedelen under. Fakultetet legg stor vekt på at meldinga til Styret ved NTNU skal spegle dei tilbakemeldingane vi har fått frå institutta og dei studenttillitsvalte.

I tillegg byggjer analysedelen på det statistikk- og datamaterialet vi har fått tilsendt frå NTNU sentralt, supplert med eget datamateriale som vart sendt ut til institutta i forkant av drøftingane i studieprogramråda.¹

Meldinga er drøfta og behandla i instituttleiarmøtet 23.04.13 og i fakultetsstyret 29.04.13.

Av praktiske årsaker har vi ikkje fylt ut det vedlagt skjema, men fakultetets analyse og vurdering med prioriterte tiltak følgjer hovudpunkta i skjemaet.

1. Rammekvalitet/innsatskvalitet

1.1. *Infrastruktur*

Her vil fakultetet særleg trekkje fram eitt punkt som er gjennomgåande i KVASS-rapportane frå institutta og frå dei studenttillitsvalte:

- ***For dårlig kvalitet på undervisningsromma på Dragvoll og i Olavskvartalet***

Misnøyet med undervisningsromma på Dragvoll og i Olavskvartalet (utøvande musikk) omhandlar fleire forhold:

- Generelt dårleg utstyrte undervisningsrom på Dragvoll (AV-utstyr, lydanlegg)
- Tilgangen på undervisningsrom på Dragvoll er generelt for dårleg, eller ikkje godt nok tilpassa læringsaktiviteten – ofte er romma for små og alternativet ueigna (auditoria)
- Luftkvaliteten for dårleg
- For kaldt (gjeld store delar av Dragvoll samt Suhm-huset)

---

¹ Kjelder til datamaterialet: DBH og ulike rapportar i FS.

- Lydgjennomgang, dårleg tilpassa luftfuktigheit og temperatur (særleg Olavskvartalet)
- For dårleg branntryggleik
- For dårleg reinhald

I tillegg kjem veikskarar i rutinar og kommunikasjonsliner knytt til timeplanlegginga, som er med på å forsterke det generelle inntrykket av at kvaliteten på undervisningslokala for HF-studentane ikkje er tilfredsstillande. Når det gjeld problema med timeplanlegginga, er det sett ned ei arbeidsgruppe med ansvarlege frå studieavdelinga, fakulteta og institutta på Dragvoll som har fått i mandat å fremje tiltak til forbetringar gjeldande frå og med komande studieår. Arbeidsgruppa vil levere sin rapport innan kort tid. Vi må også forvente at tilgangen på undervisningsrom på Dragvoll vil bli betre dersom NTNU går inn i ein leigeavtale om lokala etter TØH på Moholt (med ekstra finansiering frå departementet), som det no går føre seg drøftingar om.

Fakultetets prioriterte tiltak og innspel til prioriterte tiltak for Rektor:

- *Fakultetet vil ta initiativ til ei drøfting med SVT-fakultetet, studieavdelinga og driftsavdelinga med sikte på ein plan for å ruste opp kvaliteten på eksisterande undervisningslokale på Dragvoll. Oppfølging på dette punktet må vere eit felles ansvar mellom fakulteta på Dragvoll og NTNU sentralt.*

1.2. Studieadministrative verktøy og tenester

Fakultetet har ingen vesentlege merknader på dette punktet utover det nemnde arbeidet med å forbetre rutineane knytt til romfordeling og timeplanlegging på Dragvoll. Iversetjing av nødvendige tiltak på dette området har høg prioritet i 2013.

Når det gjeld utfordringar knytt til det studieadministrative støtteapparatet på fakultet- og instituttnivå, viser vi til punkt. 1.4.

1.3. Inntakskvalitet

Fakultetets endelege opptaksramme i 2012 fordelte slik:

Bachelor: 652

Årsstudia: 460

Master: 260

Internasjonal master: 18

Utøvande musikk: 55

Lektorprogramma: 110

Sum: 1555

Tala på møtt, med talet på primærsøkjarar i parentes, fordelte seg slik:

Bachelor: 636 (1196)

Årsstudia: 439 (679)

Master: 179 (469)

Internasjonal master: 14 (18)
Utøvande musikk: 54 (433)
Lektorprogramma: 115 (280)
Sum: 1437 (3075)

Dette gir **1,98** primær søkerar per studieplass i 2012, mot 1,93 i 2011, altså ein liten oppgang. (Tilsvarande forhold mellom primær søker og møtt var 2,1.). Variasjonen mellom studieprogramma er stor; frå 9 primær søker per studieplass på det høgaste (film- og videoproduksjon) til ned mot 1 primær søker per studieplass på ein skilde program. Det betyr at vi har problem med å fylle opptakskvotene på fleire av faga våre. Det er generelt stort fråfall gjennom heile opptaksprosessen; frå ja-svar til møtt var fråfallet på 10,4 % på fakultetet som heilskap. Samanlikna med totaltala frå Samordna Opptak er ikkje dette unormalt; det er generelt stor fluktuasjon blant søkerane til høgre utdanning. Det betyr at mange søkerar ikkje bestemmer seg før seint i opptaksprosessen. Direkte kontakt med søkerar som har fått tilbod om plass kan difor vere eit godt tiltak for å få dei til å velje studiet hos oss framfor andre søkeralternativ, noko vi også har oppmoda institutta om å gjere.

Inntakskvaliteten i 2012 (gjeld bachelor, årsstudia og lektorprogramma), målt i gjennomsnittleg karakterpoeng for fakultetet som heilskap, gikk litt opp frå året før; frå 41,5 til 42 (DBH-tall). Som tidlegare var variasjonen svært stor mellom studieprogramma; eksempelvis var gjennomsnittet på BA i historie 38,3, mens same tal for lektorprogrammet i historie var 51,9. Fortsatt har HF det lågaste karaktersnittet for opptak til grunnstudia blant fakulteta ved NTNU.

Fakultetet er særleg opptatt av å auke rekrutteringa til master, men konstaterer at det var nedgang i møtt-tala frå 2011 (184) til 2012 (179). Det betyr at vi stod igjen med mange ledige plassar på master i forhold til ramma (260). Sett frå fakultetet sin ståstad er den dårlege masterrekrutteringa den største utfordringa i høve til opptaket framover. I tillegg er det liten søking på fleire av BA-programma, mellom anna på tysk og fransk. Vi er heller ikkje nøgd med rekrutteringa til BA i nordisk. Men det er god søking til lektorprogramma (5LU), jamvel med ein auke i høve til 2011 (gjeld særleg historie, engelsk og nordisk). Dette kompenserer noko for den dårlege rekrutteringa til ordinær master, samt til nokre av dei nemnde BA-programma.

Fakultetets prioriterte tiltak og innspel til prioriterte tiltak for Rektor:

- *Fakultetet viser til arbeidet med ein ny rekrutteringsstrategi for NTNU, og vil følgje opp dette arbeidet med ein eigen handlingsplan for rekruttering i 2013/14, særleg retta mot tiltak for å styrke rekrutteringa til master og til framandspråka.*

1.4. Personalressursar og pedagogisk kompetanse

Det blir ikkje meldt om alvorleg mangel på *faglege* personalressursar frå institutta si side, sjølv om det er utfordringar knytt til manglande kompetanse på ein skilde spesialområde av faga og i samband med det ytra behov for/ønske om stillingar. Her vil vi særleg trekkje

fram behovet for å styrke kulturkunnskapsdelen i framandspråka. Dette er noko fakultetet vil jobbe med å finne ei løysing på i samråd med dei involverte institutta.

Når det gjeld spørsmålet om pedagogisk kompetanse, går det fram av årets KVASS-rapportar at studentane gir generelt gode tilbakemeldingar på undervisningspersonalet rundt på institutta. Berre unntaksvis blir det meldt om avvik på dette området. Vi trur ikkje dette skuldast underrapportering. KVASS-systemet med emneevaluering og referansegrupper er no godt etablert i alle fag, og skal fange opp større avvik med omsyn til kvaliteten på undervisninga og det pedagogiske opplegget. I tillegg har vi som nemnt etablert ei eiga rapporteringsline frå dei studenttillitsvalte, som skal kunne fange opp evt. avvik som ikkje blir meldt i emne-/referansegrupperapportane. (Viser elles til eget punkt om dette under.) På denne bakgrunn ser ikkje fakultetet behov for særskilte tiltak på dette feltet, ut over det generelle kvalitetsarbeidet som går føre seg på institutta, her under tiltak for å styrke den pedagogiske kompetansen blant eget personale.

Når det gjeld *administrative* personalressursar, er det fleire utfordringar. Fakultetet har generelt liten bemanning på det studieadministrative området, både på institutt- og fakultetsnivået, og det blir bl.a. meldt om behov for å styrke det administrative støtteapparatet kring KVASS-arbeidet, samt mot lektorutdanninga. I tillegg ser fakultetet behov for å styrke kompetansen blant det studieadministrative personalet på institutta. Per i dag har fakultetet for små institutteiningar med små administrative stabar. Dette gjer det bl.a. vanskeleg å oppfylle alle krav til rapportering og leveringsdugleik, særleg innfor studieområdet. Den nye instituttstrukturen som no er vedtatt gjeldande frå og med 1.8.2013, med større institutteiningar og større administrativ bemanning per institutt, gjer det mogleg å få til ei betre arbeidsdeling mellom fakultetet og institutta, samt styrke einskilde administrative funksjonar på institutta i høve til kompetanse og bemanning. Dette er eit arbeid som vil ha høg prioritet framover.

Fakultetets prioriterte tiltak:

- *Fakultetet vil prioritere arbeidet med å styrke det administrative støtteapparatet på studieområdet på fakultets- og instituttnivået, her under gjennomgå arbeidsdeling, stillingsbeskrivingar/krav til stillingane og behov for kompetanseoppbygging.*

2. Prosesskvalitet

2.1. Oppfølging av kvalifikasjonsrammeverket (KRaV)

Dette var eit sentralt punkt i bestillinga til institutta/programråda og dei studenttillitsvalte der vi stilte fleire tilleggsspørsmål; om læringsmålsbeskrivingane blir brukt i undervisninga, om dei har ført til endringar i undervisning, lærings- og vurderingsformer, om dei blir brukt i evalueringsarbeidet, her under i referansegruppene, samt oppmoda til å kome med synspunkt på vidareutviklinga av KRaV.

Av dei omfattande tilbakemeldingane vi fikk på dette punktet, kan vi konkludere med følgjande:

- KRaV er gjennomgåande godt forankra i fagmiljøa ved HF, sjølv om einssilde fagmiljø ikkje er komen like langt i dette arbeidet.
- KRaV har ført til endringar i undervisning, læringsformer og/eller vurderingsformer innafor fleire fag og program, og det blir vist til mange eksempel på dette.
- KRaV blir ikkje systematisk brukt i undervisninga, men fleire melder om at dette blir gjort eller melder om at dei har planar om å innføre det som ei fast ordning (gjennomgang på første forelesing / i starten på semesteret).
- KRaV blir ikkje systematisk brukt i evalueringsarbeidet, men fleire melder om at dette er godt innarbeidd eller har planar om å innføre rutinar som sikrar at dette skjer i samband med arbeidet i referansegruppene.

Alt i alt er fakultetet godt nøgd med dei tilbakemeldingane vi har fått frå institutta på dette punktet, men ser at det fortsatt er mykje å ta tak i, bl.a. er det viktig å jobbe meir for å informere og bevisstgjere studentane på kva dette verktøyet betyr for dei og deira rolle i kvalitetsarbeidet. Dette var også eit punkt som kom fram i eit par av rapportane frå dei studenttillitsvalte.

Fakultetets prioriterte tiltak og innspel til prioriterte tiltak for Rektor:

- *Fakultetet vil fortsette arbeidet med å vidareutvikle KRaV som verktøy i kvalitetsarbeidet i nært samarbeid med studieprogramråda og dei studenttillitsvalte. Bl.a. har vi planar om å arrangere ei workshop om temaet i løpet av 2013. Fakultetet forventar at NTNU sentralt med prorektor for utdanning og læringskvalitet medverkar aktivt for støtte opp under dette arbeidet på fakulteta.*

2.2. Kvalitetsarbeidet innafor ramma av kvalitetssystemet

- Kva tiltak på studieprogramnivå er følgd opp?

Gjennom KVASS-rapportane frå institutta, der vi spurte konkret om oppfølging i forhold til den interne KVASS-rapporteringa, kom det fram fleire eksempel på oppfølging/ igangsatte tiltak også på programnivå. Her kan vi bl.a. nemne:

- Meir fleksible læringsformer / utprøving av alternative undervisningsformer generelt på programmet; workshops, seminar, prosjektarbeid, individuell vegleiing mv.
- Meir aktivt rekrutteringsarbeid (ulike tiltak, inklusive nye mediekkanalar)
- Omstrukturering av masterstudiet – tidlegare start på arbeidet med MA-oppgåva
- Betre oppfølging av MA-studentane
- Fagleg-sosiale tiltak for å styrke programfelleskapet
- Endringar i innhald og pensum – justeringar mellom emne i same program
- Innføring av bacheloroppgåve

- Styrking av seminarundervisning – meir trening i munnleg framføring
- Betre rutinar for midtvegssamtalar på master
- Styrking av øvingsopplegget – meir skrivetrening
- Etablering av vegleiingsarena på master
- Omstrukturering av emnetilbodet på BA-nivå
- Klårgjering av læringsmål
- Etablering av alumni-ordning

- ***Korleis støttar leiingsstrukturar kvalitetsarbeidet (roller og ansvar)?***

Fakultetet er i ferd med å gjennomgå mandatet til studieprogramråda, mellom anna for å gi dei ei tydelegare rolle i kvalitetsarbeidet. Målet er å få vedtatt nytt mandat før sommaren. I forlenging av dette, og som følge av endringane i instituttstrukturen (4.nivå-problematikk), vil vi også gjennomgå rolla til studieprogramrådsleiar. Slik vi ser det, må leiaren for studieprogramråda få ein meir sentral plass i drifta og styringa av studieprogramma framover, sjølv om det overordna ansvaret fortsatt må ligge hos instituttleiar ved vertsinstituttet. I tillegg har vi drøfta behovet for ein utdanningsleiar på kvart institutt, moglegvis også med eit eget utdanningsutval på dei største institutta. Fakultetet er som kjent inne i ein prosess med omstilling og ny instituttstruktur, der spørsmålet om korleis vi kan styrke utdanningsleiinga på fakultets- og instituttnivå er ei sentral problemstilling. Her vil det vere behov for dialog på tvers av fakulteta ved NTNU, der prorektor for utdanning og læringskvalitet må spele ei koordinerande rolle.

I arbeidet med å klårgjere roller og ansvar i kvalitetsarbeidet innafor organisasjonen som heilskap, bl.a. som følge av NOKUT-evalueringa, reknar vi med at ulike organisasjonsmessige føresetnader blir tatt omsyn til (bl.a. eigarskapet til studieprogramma).

Fakultetets prioriterte tiltak og innspel til prioriterte tiltak for Rektor:

- *Fakultetet vil gjennomgå mandat for studieprogramråda med sikte på nytt mandat gjeldande frå og med haustsemesteret 2013. I dette arbeidet, og i arbeidet med å styrke utdanningsleiinga generelt på fakultets- og instituttnivået, er vi avhengig av tett dialog med rektoratet og med dei andre fakulteta ved NTNU.*

- ***Kva program har gjennomført større programevalueringar?***

Vi har ikkje gjennomført større programevalueringar i 2012. Den siste større programevalueringa som vart gjennomført var i 2011 (lektorprogrammet i språk). Før den tid – frå 2006/07 og fram til 2011 – gjennomførte vi fleire større programevalueringar, men dette omfatta ikkje heile porteføljen. Prosessen stogga opp i 2011, bl.a. som følge av dei store omstillingsprosessane på fakultet som vart satt i gang (m.a. med nedlegging av program og fagtilbod), samt at vi var usikre på konsekvensane av endringane i KVASS-bestillingane frå NTNU sentralt (større vektlegging på programkvalitet). Erfaringane no viser at det er behov for å «blåse liv» i den prosessen vi var i gang med for eit par år sida, og vil i løpet av våren vedta ein rulleringsplan for

større programevalueringar ved HF fram mot 2017.

Fakultetets prioriterte tiltak:

- *Fakultetet vil vedta ein rulleringsplan for større programevalueringar ved HF for perioden 2013 - 2017.*

- Korleis fungerer kvalitetssystemet og kvalitetsstøttesystemet?

Som nemnt innleiingsvis stilte vi institutta og dei studenttillitsvalte spørsmål om oppfølging og rutinar for handtering av avvik/veikskapar som blir meldt gjennom KVASS-rapporteringa. Dette er sentralt i spørsmålet om korleis systemet med kvalitetssikring fungerer i praksis. Av tilbakemeldingane vi fekk kan vi trekkje fram følgjande:

- Dei fleste institutta gjer relativt omfattande greie for rutinar og prosedyrar knytt til oppfølging og handtering av avvik som blir meldt gjennom den interne KVASS-rapporteringa. Det blir vist til mange eksempel på slik oppfølging.
- Det er i liten grad – med eit par unntak – *nedskrivne* retningslinjer eller rutinebeskrivingar kring desse prosedyrane på instituttnivå, ut over dei retningslinjene fakultetet har vedtatt for evaluering på emne- og programnivå (sjå her: <http://www.ntnu.no/hf/studier/kvass/emne> og <http://www.ntnu.no/hf/studier/kvass/program>).
- I rapportane frå dei studenttillitsvalte går det fram at studentane er lite kjent med desse rutinane.

Tilbakemeldingane tyder på at KVASS-systemet i store strekk fungerer tilfredsstillande på instituttnivået, bl.a. ser det ut til at systemet med referansegrupper jamt over er godt etablert, sjølv om det fortsatt blir meldt om utfordringar med å få studentane til å delta meir aktivt i evalueringsarbeidet. Det er likevel grunn til å ta ein nærare gjennomgang av rutinar og nedskrivne retningslinjer i samarbeid med institutta/studieprogramråda og studentane, ikkje minst fordi delar av dette går relativt langt tilbake i tid (2004/05). Det er også ei utfordring å få rutinane og retningslinjene betre kjent blant studentane flest. Dette må vere ein viktig del av dette arbeidet.

Fakultetets prioriterte tiltak:

- *Fakultetet vil i samarbeid med institutta/studieprogramråda og dei studenttillitsvalte gjennomgå rutinar og retningslinjer for gjennomføring av KVASS-evaluering på emne- og programnivå, med særleg vekt på oppfølging/handtering av avvik. Målet må vere at eventuelle justeringar er gjort i løpet av haustsemesteret 2013.*

3. Resultatkvalitet

3.1. Fråfall og gjennomstrøyming

Det utsendte talmaterialet frå NTNU sentralt inneheld ikkje tal på gjennomstrøyming og fråfall på bachelor, berre på master. Det er heller ikkje samla tal for fakultetet som heilskap. Vi reknar med at dette vil kome til neste år når dette statistikkarbeidet er blitt meir etablert. Men vi har henta inn eigne tal og gjort eigne berekningar og kan konkludere med følgjande:

- Fråfallet på BA-programma er generelt stort, og det er lite som tyder på noko vesentleg endring på dette området i forhold til tidlegare år. Andelen som har slutta/fått inndratt studieretten ligg på i overkant av 50 % (2009-kullet: 50,6%).
- Det er mange på «overtid» på BA. Av 2009-kullet, som etter normert tid skulle vore ferdig våren-12, er fortsatt 33 % aktive våren-13.
- Andelen BA-kandidatar som har fullført, dvs. fått uskriven vitnemål frå HF, er svært liten: Berre 11 % av 2009-kullet og 19 % av 2008-kullet. Av tidlegare kull (2003-2007) ligg prosentandelen fullførte BA-gradar ved HF på rundt 30 %.
- Dei same tendensane ser vi hos årsstudiumsstudentane: Rundt 30 % av opptatte frå 2009-2011 fullfører årsstudiet på normert tid.
- Fråfallet på master er vesentleg mindre enn på bachelor: 2008-kullet: 19,8 %, 2009-kullet: 21 % og 2010-kullet 12,5 %.
- Andelen fullførte MA-gradar ved HF ligg på om lag 70 % i snitt (2008-2011). Av desse fullfører i snitt om lag 40 % på normert tid (2 år).
- Andelen som fullfører på normert tid på master viser ein aukande tendens: 2008-kullet: 38,1 %, 2009-kullet: 42,5 %, 2010-kullet: 44,4 %.

Som nemnt i tidlegare KVASS-rapportar er årsakene til fråfallet på bachelor samansett: Vi veit at det er stor mobilitet nasjonalt innafor dei frie studia. Det betyr at mange skiftar lærestad undervegs (både høgskular og universitet) og tek ut graden ein annan stad enn der ein vart tatt opp. Dette er ikkje fråfall på individnivå, men blir registrert som fråfall på den institusjonen ein vart tatt opp. Vi veit også frå nasjonale undersøkingar at mange tek

pausar i studia.² Dersom dette er ein form for «null-sum-spel», skulle vi fått tilsvarende tilføresel av studentar frå andre lærestader inn som vi «lekker» ut. Det same gjeld mobiliteten på tvers av fakultet innafor NTNU (særleg mellom HF og SVT). Det er mykje som tyder på at så ikkje er tilfelle; fråfallstala tyder på at vi mistar fleire studentar ut til andre fakultet og lærestader enn vi får tilbake. Vi trur dette heng saman med at vi har eit breitt programtilbod med mange einskildfag som er relevante for studium ved andre lærestader, gjerne i kombinasjon med meir profesjonsretta utdanningar. Vi har også mange fag med låge inntakskrav, og får dermed mange inn med ulik motivasjon og med dårlegare faglege føresetnader for å fullføre ein heil grad.

Vi skal ikkje gå for mykje i djupna i analyse og drøfting av fråfallet på bachelor, men poenget er at mange av dei nemnte årsakene har vi avgrensa muligheiter til å påverke. Bl.a. er vi av openberre økonomiske grunnar avhengig av å oppretthalde studenttalet, og kan dermed ikkje stille høgare inntakskrav enn det søkjargrunnlaget tillater. Men det er forhold knytt til denne problematikken vi kan gjere noko med: Bl.a. kan vi jobbe for ein god og tydeleg struktur på BA-graden, vi kan gjere den faglege profilen i programma våre tydlegare (læringsmåla), vi kan gjere arbeidslivsrelevansen tydelegare, vi kan styrke vegleiinga og den individuelle oppfølginga av studentane (så langt dei økonomiske rammene tillater det), vi kan styrke det fagleg-sosiale fellesskapet på programnivået, med vidare. Dette er forhold som blir drøfta i årets KVASS-rapportar frå institutta og dei studenttillitsvalte, og noko vi jobbar med, bl.a. er det lagt fram forslag til ny BA-struktur med sikte på implementering frå 2014/15.

Eit anna forhold vi kan gjere noko med er sjølve produksjonen av BA-vitnemål. Til no er det studentane sjølve som bestiller BA-vitnemål. Særleg er det mange interne studentar som tas opp på master som ventar med å ta ut BA-vitnemålet sitt (dei tas opp på grunnlag av registrert utdanning i FS, ikkje på grunnlag av vitnemål). Det gjer at vi har ein stor underproduksjon av BA-vitnemål/avslutta BA-gradar, som slår negativt ut på statistikken. Vi er no i ein prosess i samarbeid med SVT, realfaga og studieavdelinga (bl.a. med ei eiga arbeidsgruppe) der vi skal leggje grunnlaget for automatisk utskriving av BA-vitnemål når studentane har fullført graden («gradsfangst»). Når vi får desse rutineane på plass, vil dette umedelbart betre statistikken på dette området.

Når det gjeld fråfall og gjennomstrøyming på master konstaterer vi at vi er på rett veg; dvs. at fleire fullfører utan større forseinking enn det som er normalt (permisjonar og deltidsstudium medrekna). Vi har også over tid jobba mykje med denne problematikken, og ser no fruktene av dette arbeidet. Men det krev fortsatt innsats, ikkje minst på institutta og i fagmiljøa, dersom vi skal sikre at den noverande positive trenden fortset i åra framover.

---

² Sjå til dømes: NIFU-rapport 9/2008: «Fines det en «universalmedisin» mot frafall?».

Fakultetets prioriterte tiltak og innspel til prioriterte tiltak for Rektor:

- *Fakultetet vil samarbeid med NTNU sentralt jobbe med å betre statistikk- og analysegrunnlaget for berekning av fråfall og gjennomstrøyming, særleg på bachelor.*
- *Fakultetet vil prioritere arbeidet med å etablere nye rutinar for produksjon av BA-vitnemål.*
- *Fakultetet vil etablere ein ny BA-struktur frå og med studieåret 2014/15.*
- *Fakultetet vil i samarbeid med institutta og dei programansvarlege jobbe for tiltak som kan styrke programfellesskapet og vegleiinga til BA-studentane.*
- *Fakultetet vil oppretthalde fokus på tiltak for å betre gjennomstrøyminga på master.*

3.2. Strykprosent

Strykprosenten på HF totalt i 2012 fordelte seg slik (2011-tala i parentes):

Bacheloremne:	9,8 % (9,0 %)
Masteremne:	1,4 % (1,0 %)
Fellesemne/ex.phil.:	17,4 % (14,3 %)
Norskurs:	9,6 % (12,7 %)
Snitt HF:	10,8 % (8,8 %)

Det er ingen store endringar i strykprosenten på BA- og MA-emne i forhold til i fjor, men nedgang på norskursa, som er veldig positivt tatt i betraktning den store auken i kurstilbod, samt auke i strykprosenten på fellesemna, hovudsakeleg dreiar dette seg om ex.phil. På ex.phil. aleine var strykprosenten 19,1 %.

Fagmiljøet ved Filosofisk institutt kommenterer i sin KVASS-rapport at ein årsak til den store strykprosenten og det generelt store fråfallet mellom oppmeldte og møtt til eksamen (totalt fell 1/3 frå eller stryk) skuldast at seminar- og øvingstilbodet ikkje er godt nok. Det handlar mykje om dei økonomiske rammene og finansieringsgrunnlaget til ex.phil.

Fakultetets prioriterte tiltak og innspel til prioriterte tiltak for Rektor:

- *Fakultetet vil vurdere å ta initiativ til ei drøfting med NTNU sentralt av dagens modell for finansiering til ex.phil. og norskursa for utlendingar.*

3.3. Kandidatproduksjon

Vi presenterer ikkje tal på BA-kandidatar, og viser til det som er sagt kring denne problematikken i avsnitt 3.1.

På master viser tala at vi uteksaminerte 187 masterkandidatar i 2012, mot 213 i 2011. Året før i 2010 var talet 189. Kandidatproduksjonen på master har med andre ord variert ein god del dei siste åra. Nedgangen i år må tilskrivas stagnasjon/endringar i opptakstal, ikkje gjennomstrøyming og fråfall (jf. tal og analysar i avsnitt 3.1). Når det gjeld tiltak for å få opp kandidatproduksjonen på master, har vi allereie sagt at vi må jobbe med å auke rekrutteringa til master (avsnitt 1.3) og ha fortsatt fokus på tiltak for å betre gjennomstrøyminga (avsnitt 3.1.).

3.4. Samfunnsrelevans

Samfunnsrelevans, eller arbeidslivsrelevans, er eit punkt som dei studenttillitsvalte hadde særleg fokus på i sine KVASS-rapportar. Vi veit også at studentane våre generelt er opptatt av dette. På den eine sida handlar det om informasjon om og bevisstgjerings på den kompetansen og dei mulighetene som dei ulike HF-programma gir på arbeidsmarknaden. Her kan både fakultetet og institutta/fagmiljøa gjere ein betre jobb. På den andre sida handlar det om å styrke arbeidslivskompetansen inn i studieprogramma. Satsinga på «Humanistar i praksis» (HiP) og «Praksisorientert master» (POM), som element/studieretningar innafor eksisterande masterprogram, er tiltak vi har lukkast med for dei studentane som har fått mulighet til delta på dette. Utfordringa er å få dette tilbudet ut til fleire masterstudentar. Det handlar delvis om å sikre at informasjonen om tilbudet når ut til dei aktuelle studentgruppene, og delvis om tilrettelegging i forhold til studieplanane (bl.a. alternativ MA-oppgåve). Målet må vere å gjere POM så attraktivt at det i seg sjølv rekrutterer studentar på masternivå. Fakultetet vil jobbe vidare med vidareutviklinga av POM i 2013.

I tillegg viser vi til satsinga på den 5-årige integrerte lektorutdanninga (5LU) innafor språk og historie. Dette må i høgaste grad seiast å vere samfunnsrelevant utdanning. Som kjent jobbar vi med å få etablert eit 5LU-program også i estetiske fag med utgangspunkt i drama/teater, sjølv om det er usikkert om vi av økonomiske årsakar klarer å etablere dette allereie frå 2014/15. Vi viser elles til porteføljenotat som er sendt inn frå oss («Studieprogramporteføljen 2014/15 – runde 1 ved HF») for meir om satsingar knytt til samfunnsrelevans (EVU, MA i logopedi mm).

Fakultetets prioriterte tiltak:

- *Fakultetet vil jobbe vidare med vidareutviklinga av POM med sikte på å utvide dette tilbudet til fleire aktuelle studentgrupper på master.*
- *Fakultetet vil i samarbeid studieprogramråda jobbe for å auke bevisstgjerings og informasjonen om mulighetene dei ulike studieprogramma gir på arbeidsmarknaden.*

IME

Målepunkt / kvalitetsområde	Utdyping av målepunkt	Fakultetets analyse / vurdering	Fakultetets prioriterte tiltak og innspill til prioriterte tiltak for Rektor
Rammekvalitet/ Innsatskvalitet <i>Kjernespsørsmål: Hvordan støtter rammene programmets læringsmål?</i>	Infrastruktur Studieadministrative verktøy og tjenester	<ul style="list-style-type: none"> - Det rapporteres om stort sett fornøyde studenter når det gjelder laboratoriefasiliteter og lesesalsplasser. - Noen mindre utfordringer med lesesalsplasser for enkelte programmer som resultat av den nylig innførte interhusleiereformen. - Lektorprogrammet i realfag har behov for egne lesesaler, dette er viktig for samhold og klassefølelse p.g.a. programmets spesielle oppbygning og fragmenterte struktur. 	<p><u>Fakultetets prioriterte tiltak</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Laboratorier oppgraderes ved flere institutter i kommende periode for å møte nye krav til lab-rommer for ingeniørfagene som innføres i de nye IKT siv.ing.-programmene. - Implementering av ny plan for rekruttering og markedsføring, primært rettet mot studieprogrammene innen IKT-området, planlagt mot opptak fra og med 2014. - Videreføring av arbeidet med de to nye næringslivsnettverkene utvikle bruken av disse i rekrutteringssøymed - Tiltakene for jenterekruttering fortsetter som før, med ADA-prosjektet som det viktigste elementet. - En del av porteføljen gjennomgår vesentlig omstrukturering som krever omfordeling av ressurser, men dette skjer i hovedsak via interne omposteringer og vil ikke påvirke rammebetingelsene for fakultetets utdanningsvirksomhet. - Man vil ta opp et mulig krav om 4 i matematikk også for LUR-studiet som bør bli bedre på inntakskvalitet. - Gjennomgang av studieprogramledertollen, arbeidsoppgaver, rapportering og ressursbruk. Ny vurdering av SPR-mandat. <p><u>Innspill til prioriterte tiltak for Rektor</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - De administrative systemene som brukes bør forbedres, foreslår at Rektor nedsetter et utvalg med et bredt mandat for å utrede en hensiktsmessig totalløsning. - Ønske om raskere saksbehandling ved opptak til internasjonale masterprogram ved Int.Seksjon for å unngå at vi mister gode
	Inntakskvalitet - Indikator 3, 4, 5 i vedlegg	<ul style="list-style-type: none"> - Et av de primære målene i FRIKT-prosjektet er å øke rekruttering og dermed heve inntakskvaliteten. Kvaliteten har i gjennomsnitt vært relativt konstant over de seinere årene, noen av av tiltakene det arbeides med kan først igangsettes høsten 2014. - I 2012 var det en svak oppgang fra 2011 i antall primærstøkere pr studieklasse på IKT siv.ing. fra 1.6 til 1.7. Svakest ligger Elektronikk (0.8), sterkest er Datateknikk (2.6). Energi og miljø hadde noe svakere søkertall enn året før, men opptaksgrensen har likevel holdt seg omtrent uforandret. - Opptaksgrensene i de femårige programmene ved fakultetet har hatt beskjeden variasjon de siste par årene, umtakene er en signifikant oppgang for Datateknikk. Realfagsstudiene i informatikk og matematikk rekrutterer bra sammenlignet med andre tilsvarende studier i 	

Målepunkt / kvalitetsområde	Utdyping av målepunkt	Fakultetets analyse / vurdering	Fakultetets prioriterte tiltak og innspill til prioriterte tiltak for Rektor
	<p>Personalressurser og pedagogisk kompetanse</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ingen indikatorer 	<p>Norge.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jenteandelen gikk noe tilbake i 2011, men i 2012 er den igjen på 2010-nivå. Vi ser en nedadgående trend i toårige siv.ing-programmer, men en bedring på de femårige programmene. Dette kan skyldes god oppslutning i jenteprosjektet ADA som var en stor suksess siste år. - Enkelte internasjonale masterprogram har hatt vansker med å fylle opp plassene - Vi vurderer egen norsk/nordisk kvote på noen av de internasjonale masterprogrammene 	<p>kandidater</p> <ul style="list-style-type: none"> - Det knyttes forventninger til den nye sentrale rekrutteringsstrategien, identifisering av viktigste målgrupper for de ulike kategorier av studieprogram - Den nye rammeplanen for lektorutdanningen vil kreve økte ressurser. En snarlig avklaring rundt finansiering fra Rektor er absolutt påkrevet
<p>Prosesskvalitet</p> <p><i>Kjernesoppgjørsmål: Hvordan støtter prosessene læringssarbeidet?</i></p>	<p>Oppfølging av KRV</p> <p>Hvordan ivaretas sammenheng mellom læringsmål, læringsaktiviteter og vurderingsformer?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Læringsmål er utarbeidet på alle nivå, mangler noe på at det er samsvar mellom nivåene - Alle de nye sivilingeniørprogrammene i IKT-området har fått utarbeidet nye læringsmål i siste periode. - Gjennom dialogmøter erfarer vi en stadig bedre forankring og bruk av læringsmål i undervisningen, men noe forbedringspotensiale fins blant annet i informasjon til studenter. - Bruk av læringsmål i utforming av eksamensoppgaver er blitt mer vanlig, men fremdeles ikke godt innarbeidet overall. - Læringsmålene for LUR er ikke justert i påvente av implementering av ny rammeplan 	<p><u>Fakultetets prioriterte tiltak</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Det jobbes videre med å utarbeide rutiner for evaluering av emner og program, årshjul er en del av dette. Alle institutter har beskrevet sine interne rutiner for kvalitetsikring av emner, der ansvar og roller er beskrevet, se vedlagte figurer for hvert institutt. Det er nedsatt en gruppe som arbeider med evalueringssassistentene sin rolle, blant annet et system som muliggjør direkte tilbakemelding til instituttleder fra referansegruppe. - I planlegging og implementasjon av studieprogrammene i FRIKT vektlegges en kontinuerlig utvikling av kvalitet i utdanningen i form av utprøving av nye undervisnings- og evalueringsformer, innføring av bedre kvalitetsikringsrutiner og bruk av IT-verktøy i

Målepunkt / kvalitetsområde	Utdyping av målepunkt	Fakultetets analyse / vurdering	Fakultetets prioriterte tiltak og innspill til prioriterte tiltak for Rektor
	<p>Kvalitetsarbeid innenfor rammen av kvalitetssystemet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hvilke tiltak på studieprogrammivå er fulgt opp? - Hvordan støtter ledelsesstrukturer kvalitetsarbeidet (roller og ansvar)? - Hvilke program har gjennomført større programmevalueringer? - Hvordan fungerer kvalitetssystemet og kvalitetstøttesystemet? 	<ul style="list-style-type: none"> - Institutter og studieprogram har beskrevet sine rutiner for kvalitetssikring, med fokus på informasjonsveier og rolle- og ansvarfordeling. Det rapporteres å fungere bra på emnenivå som en hovedregel, det er langt fra perfekt ennå, men vi ser en positiv utvikling i alle våre miljøer. - Informasjonsflyt på tvers av fakulteter og institutter er i noen tilfeller utfordrende, bedre administrative IT-verktøy kan gjøre dette arbeidet enklere. - For å sjekke at studenter har oppnådd læringsmål på emner, benyttes ofte spørreundersøkelser. Dette kan også brukes på programnivå - Ofte kjenner ikke den enkelte faglærer læringsmålet for hele programmet 	<ul style="list-style-type: none"> - organisering og gjennomføring av undervisningen. Det er et spesielt fokus på grunnundervisningen i matematikk, med tettere oppfølging av studenter og utvikling av bedre og mer motiverende øvingsopplegg. I sum vil disse tiltakene også bidra til å redusere frafall. Spesielt mestringsbasert læring er et viktig prinsipp i arbeidet med undanningskvalitet ved IME. - Evaluering og oppfølging av de 6 pilotprosjektene i nye undervisnings- og evalueringstiltak, disse er: <i>PBL-basert undervisningsopplegg med videoforelesninger, Økt interaktivitet og læringskvalitet i forelesninger ved bruk av Web-basert stemmesystem, Collaborative Teaching by Sharing Multiple Classrooms SMOOC – Small and Medium Size Open Online Courses, Kretsteknikk, digitalteknikk og datamaskiner (KDD2), Snying av assistanse til øvinger</i> - Fakultetet planlegger å delta aktivt i utformingen av en SFTU-søknaad - Studieretning for industriell matematikk blir peer evaluert gjennom N5T-samarbeidet, resultater ventes å foreligge denne våren.
	<p>Andre utviklingsområder fakultetet ønsker å kommentere på</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Fakultetet igangsatte 6 pilotprosjekter i nye undervisnings- og evalueringstiltak fra januar 2013 med varighet ett år. - Ved fakultetet er det utarbeidet et indikatorsett blant annet for utdanningsområdet. (se vedlegg 1) 	<p><u>Innspill til prioriterte tiltak for Rektor</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Tilrettelegging for nye undervisningsmetoder og læringsformer, for eksempel Video for kvalitet. - Videreutvikling av PEDUP som nå av enkelte miljøer blir oppfattet som relativt unnyttig/svakt og lite anvendbart.
Resultatkvalitet	<p>Frafall</p> <ul style="list-style-type: none"> - Indikator 1, 6, 7, 8 i vedlegg 1 	<p>Mange av IME sine programmer lider under sterkt frafall, og det er en utbredt migrasjon av studenter, både innbyrdes mellom programmene og til og fra</p>	<p><u>Fakultetets prioriterte tiltak</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Prioriterer IKT-området i denne perioden

Målepunkt / kvalitetsområde	Utdyping av målepunkt	Fakultetets analyse / vurdering	Fakultetets prioriterte tiltak og innspill til prioriterte tiltak for Rektor
<p><i>Kjernespørsmål:</i> <i>Hvordan lykkes studentene med læringsutbyttet for programmene?</i></p>	<p>Gjennomstrømming</p> <p>Strykprosent</p>	<p>andre studier, dessverre er det et betydelig netto fratfall fra studier ved IME, se vedlegg 2 og 3. Det er imidlertid en positiv trend i mange av våre programmer. I de 5-årige programmene har vi totalt sett registrert en nedgang i fratfall fra 40% for kullet som ble uteksaminert i 2010, til 36% i 2012. Også i BSc-programmene i realfag har det vært en nedgang i fratallet totalt fra 47% til 38% i samme periode. Derimot opplever vi en økning i fratallet på toårige masterprogrammer i 2012, men tallene her er usikre på grunn av noe varierende avslutningstidspunkt.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Årsakene til fratallet er undersøkt og dokumentert i FRIKT-prosjektet. Manglende motivasjon er en viktig faktor. - Den høye strykprosenten i matematikk bidrar til fratfall. - Noe av fratallet skyldes taktisk migrasjon, studenter som tas opp ved IME med intensjon om overgang til andre programmer, dette skyldes de lave opptakskravene ved flere av IME sine programmer. <p>- Antallet studenter som fullfører våre siv.ing.-studier innen IKT på normert tid ligger noe lavere enn generelt på siv.ing.-studier ved NTNУ. Se for øvrig tallmateriale under frafallsanalysen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - IME har høyere strykprosent i sine emner enn NTNУ (11-12% mot 7-8% i siste 3 år). Karakterene A+B+C brukes i 65,6% av eksamenene ved IME, for NTNУ er det 70,1%. Både NTNУ og IME har hatt en moderat økning for A+B+C de siste 3 årene. - Spesielt i de grunnleggende matematikkemnene er strykprosenten høy (Se vedlegg 4). Resultater fra vedlegg 4 viser at strykprosenten i matematikkgrunnkursene TMA4100 og MA1101 i gjennomsnitt økte 	<p>(FRIKT) og spesielt de fire femårige siv.ing.-programmene, tiltakene trer i kraft 2014.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Programmene innfører tverrfaglige tilleggsprofiler som har fokus på de store samfunnsutfordringene relevante for IKT-fagene. Motivasjonsøkende. - Hvert enkelt studieprogram får en såkalt "ingeniørstige" bestående av fire obligatoriske emner, ett i hvert av de fire første semestrene. Den vil gi studentene økt forståelse av fagets kontekst og samfunnsrolle fra første dag, og vil bidra til å skape en klassetilhørighet. Dette er også et motivasjonsøkende tiltak mot fratfall. - Styret samarbeid med næringslivet i våre studieprogrammer. Næringslivet spiller en viktig rolle i design, implementasjon og fornyelse av våre studieprogrammer og blir et vesentlig virkemiddel ifm. emner og øvingsopplegg i ingeniørstigene. - Tiltakene i matematikkundervisningen videreføres og intensiveres. Det vil lanseres nytt opplegg for gjennomføring av blant annet øvinger som har fokus på studentaktiv læring. - Etablere ordning med spørreskjema som fylles ut i forbindelse med at kandidater leverer sin hovedoppgave. Eiterspør om studenter har fått jobb og i hvilken bransje. Ett studieprogram ved IME praktiserer allerede dette. <p><u>Innspill til prioriterte tiltak for Rektor</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Det er ønskelig med en sentral felles måte å registrere samfunnsrelevans og hvor kandidatene eventuelt har fått jobb når de fullfører masterstudiet sitt.

Målepunkt / kvalitetsområde	Utdyping av målepunkt	Fakultetets analyse / vurdering	Fakultetets prioriterte tiltak og innspill til prioriterte tiltak for Rektor
		<p>markant fra 2011 til 2012 for programmer der disse emnene inngikk. Ser en kun på IME sine siviling.-programmer økte strykprosenten relativt sett mindre enn for NTNUs samlet. Dette kan tyde på at tiltak satt inn i siste høstsemester i TMA4100 for Kom.tek. og Datateknikk har fungert bra.</p>	
	<p>Kandidatproduksjon</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Det vi har av dokumentasjon viser at våre sivilingeniør-kandidater får jobb i god tid før de er ferdige med studiet. Dette kan tyde på at kandidatproduksjonen kan økes, noe som bekreftes av våre næringslivspartnerne. 	
	<p>Samfunnsrelevans</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Arbeidet med næringslivsnettverk fortsetter. Fakultetet har nå tre slike nettverk. - Det er ønskelig at kontakten med arbeidslivet styrkes for realfagsstudier i matematiske fag - Så å si alle våre kandidater får jobb, men 50 % av kandidatene på LUR havner utenfor skoleverket 	

IVT

Målepunkt / kvalitetsområde	Utdyping av målepunkt	Fakultetets analyse / vurdering	Fakultetets prioriterte tiltak og innspill til prioriterte tiltak for Rektor
Rammekvalitet/ Innsatskvalitet	Infrastruktur	Det er press på undervisningslokaler, grupperom, lesesaler og til dels når det gjelder undervisningslaboratorier. Dette gjør det vanskelig å øke studenttallet om det skulle være ønskelig.	
	Studieadministrative verktøy og tjenester	<p>fungerer jevnt over godt. Det er likevel viktig å være bevisst i forhold til at et økende studenttall medfører økt belastning på studieadministrasjonen, både på institutt og fakultet. For å begrense antall tilsatte, er man avhengig av å videreutvikle arbeidsmetodene, bruke de administrative verktøyene på en enda bedre måte (ITL, ePhorte, FS), og styrke/ avklare samarbeidet mellom fakultet og institutt.</p> <p>Det er tett kontakt mellom fakultetsadministrasjonen og instituttadministrasjonene, også innen utdanningsområdet, blant annet gjennom Kontorsjeforum (kontorsjefer og seksjonsjefer) og Studieforum (studieadministrative tilsatte på fakultet og institutt).</p> <p>På grunn av omkrokkeringer av oppgaver intern og eksternt, har vi fått frigjort tilstrekkelig med ressurser til å med å tilsette en seniorkonsulent i Utdanningsseksjonen, som primært skal jobbe med internasjonalsisering. Dette vil styrke det internasjonale arbeidet på IVT, og gi verdifull administrativ støtte på ~~studieadministrasjonen~~.</p>	
	Inntakskvalitet	<p>Det er svært god inntakskvalitet på alle femårige studieprogrammer. Ved studiestart møtte 826 nye studenter, hvorav andelen kvinner var på over 41 prosent. En god kjønnsfordeling er viktig både for læringsmiljøet og for industri/næringsliv. I snitt var det 2,3 primærøkere pr studieplass, noe fakultetet er tilfreds med. På enkelte studieprogrammer kan søkertallet likevel bli noe bedre. Søkerantallet til IVT's studieprogrammer studieåret 2013/2014 er jevnt over svært gode, med til dels kraftig vekst i antall primærøkere.</p>	
	Personalressurser og pedagogisk kompetanse	<p>Undervisningsbelastningen er ujevn/høy. Det er vanskelig å finne tid og ressurser til å prioritere utviklingsarbeid på undervisningssiden. Til tross for dette, er det svært mange dyktige forelesere. Nytilsatte får pedagogisk opplæring. Ett av våre studieprogram, Bygg- og miljøteknikk igangsatte og gjennomførte i 2012 et systematisk arbeid med læringsmiljøutvikling i samarbeid med Geir Halland fra Uniped. Erfaringene viser at dette har vært svært nyttig, og det er en god metode for å styrke den pedagogiske kvaliteten på undervisningen. Det å lære av hverandre, og få undervisning opp som felles tema i "lærerstabene", har vist seg å være en god måte å få til utvikling/forbedring på. Studieprogrammet Produktutvikling og produksjon satte i gang et tilsvarende prosjekt høsten 2012 og viderefører dette inn i 2013.</p> <p>En trussel for god kvalitet fremover, kan være et generasjonsskifte blant vitenskapelig tilsatte, og vansker med å rekruttere nøkkelpersonell.</p>	
Kjernesoppsmål: Hvordan støtter rammene programmenes læringsmål?			<p>IVT har høye mål også for 2013 på indikatorer som sier noe om inntakskvalitet, med blant annet 53,5 poeng som opptaksgrense.</p> <p>IVT nedsatte i 2011 et laboratorieutvalg som i mars i år leverte sin rapport. I rapporten konkluderes det med at IVT bør øke bruken av laboratoriene til undervisning fra 15 til 20 prosent, ved å legge til rette for selvdrivet studentaktivitet. IVT vurderer ekstra bevilgninger til laboratorier. IFM kan også brukes som virkemiddel til å øke bevilgningene til laboratorier.</p> <p>Prodekanus har nedsatt en utvalg bestående av fakultetets pedagogiske koordinatorene og seksjonsjefer for Utdanningsseksjonen, der formålet er å utvikle pedagogiske samarbeid på tvers, og bidra til felles læring og utvikling.</p> <p>Det er igangsatt et prosjekt på administrativ side, som skal se på arbeidsfordelingen innen studiesaksområdet mellom fakultet og institutt. Hensikten er å hindre dobbeltarbeid, øke servicegraden overfor studentene, og ikke minst styrke kvaliteten på arbeidet som gjøres. Prosjektet har deltakere fra fakultetet og flere institutt.</p>
Prosesskvalitet	Oppfølging av KRV: Hvordan ivaretas sammenheng mellom læringsmål, læringsaktiviteter og vurderingsformer?	<p>Studieprogrammene ved IVT har arbeidet grundig og godt med læringsmål. Faglærerne opplever jevnt over dette som nyttige for bevisstgjøringen av undervisningsarbeidet. Læringsmålene er på plass på alle fire nivå (emne, studieretning, hovedprofil, studieprogram). Utfordringene går på å gjøre læringsmålene kjent for studentene, samt sikre at det er sammenheng mellom læringsmålene på alle nivå. Faglærere som underviser på studieprogrammet, har ikke nødvendigvis full oversikt over studieprogrammet som helhet. Flere har på grunnlag av erfaring, startet revisjon for å styrke sammenhengene mellom nivåene. Det refereres i stadig større grad til læringsmålene i undervisningen, enten i starten av hver forelesning, eller i starten av en forelesningsserie.</p>	<p>IVT-fakultetet har de siste årene arbeidet mye med fagplanen (forskningsplan). Denne er med på å legge rammebetingelser også for utdanningsvirksomheten, og den bidrar til å sikre forskningsbasert utdanning. I nær tilknytning til dette, jobber fakultetet med en strategisk personalplan, som vil virke positivt inn på undervisningssiden. Flere studieprogrammer melder om ujevn undervisningsbelastning mellom faglærerne, og den strategiske personalplanen vil være et viktig bidrag i å finne den mest hensiktsmessige fordelingen.</p> <p>Et av fakultetets satsingsområder på utdanningsiden, er å få studenter med inn i aktiv forskning allerede i de første årene av utdanningsløpet, et par av instituttene har allerede fått til mye her. UROP (Undergraduate Research Opportunity Program) er noe IVT har med i sin handlingsplan for 2013, og vi satser på å inngå et samarbeid gjennom NST og i tillegg RWTH Aachen.</p> <p>En håndbok som beskriver roller og rutiner innen kvalitetssikringsarbeidet er under utarbeidelse, og vil bli ferdigstilt innen sommeren. Denne vil svare på flere av de punktene som NOKUT trakk frem som mangler i sin rapport.</p>
	Kvalitetsarbeid innenfor rammen av kvalitetssystemet	<p>IVT har en matriseorganisasjon, og for å ta kvantitetsarbeidet ut i fullere optimalitet er det avgjørende med et system som støtter denne organiseringen. Den overordnede kvalitetssikringen av studieprogram og emner, er det studieprogramleder som har, men instituttleder er ansvarlig for at det er god kvalitet i de emnene som instituttet leverer. Vi ser at det er nødvendig å nøye gjennomgå og vurdere forholdet mellom studieprogramleder og instituttleder, når det gjelder oppgaver, myndighet og ansvar. Vi innses også at her er det snakk om holdninger, og "kulturskapende" arbeid er avgjørende for å lykkes. Da tenker vi først og fremst på at studieprogramledere og instituttledere må ta ansvar for kvalitetssikringsarbeidet på henholdsvis programnivå og emnenivå (som også innebærer rapportering) overfor faglærere, og instituttledere må bli "tøffere" til å ta opp svake resultater med faglærere. Studieprogramleder har overordnet myndighet for kvalitetssikringen med mandat fra dekanus</p> <p>Når det gjelder andel emner som har referansegrupper, er andelen stigende og jevnt over høy, men her skal vi opp i 100 prosent i løpet av 2013. Det samme gjelder faglererapporter.</p> <p>Studieprogrammene Produktutvikling og produksjon, Industriell design og Marin teknikk avsluttet sine Fremtidens studier i 2012. Petroleumsfag og Inneingeniørteknisk og IKT avslutter tilsvarende proreamevalueringer i 2013.</p> <p>Andre utviklingsområder fakultetet ønsker å kommentere på</p>	
Kjernesoppsmål: Hvordan støtter prosessene læringsarbeidet?	Frafall	Frafallsprosenten har holdt seg forholdsvis stabil de siste årene. Variasjonen mellom de ulike studieprogrammene er imidlertid stor. Studieprogrammets egenart kan forklare noe av variasjonen, men fakultetet vil uansett gå tyngre inn og kartlegge årsaker og vurdere tiltak for å få ned frafallsprosenten der den er høy.	<p>Når det gjelder strykproblematikken i matematikkemner, kan vi trekke frem at denne økte kraftig på BM-studiet sist høst (40 pst stryk). Studieprogram og fakultetet har satt i gang et tiltak for å kartlegge årsakene til økningen. Petroleumsfag og Tekniske geofag iverksatte i 2012 tiltak for å redusere strykprosenten i matematikk (ekstraundervisning med studentassistenter), og for første gang studieprogram har dette resulter i at strykprosenten ble redusert med 10 prosent sammenlignet med året før. Dette tiltaket fortsetter også i 2013.</p> <p>Både fakultet og NTNU bør se på måleindikatorer innenfor resultat kvalitet i et større perspektiv. Rekrutteringsarbeidet bør feks ha som mål å få tak i studenter til NTNU som faktisk vet hva studiet de velger innebærer. Edruelighet i virkemidler og kampanjer i forhold til realiteten er viktig, slik at de nye studentene kjenner seg igjen når de starter på studiet.</p> <p>Tett oppfølging av studentene, særlig i de første årene, er viktig for å beholde dem på studiet eller for å veilede dem i riktig retning videre om det de har valgt er feil. Her spiller også ForVei en viktig rolle. IVT-fakultetet har gode erfaringer med ForVei, og foreslår dette som et satsningsområde for NTNU sentralt. Det krever imidlertid tett oppfølging på det enkelte studieprogram for at man skal oppnå full effekt. Bygg- og miljøstudiet har den klart høyeste gjennomføringsgraden ved IVT, og det kan blant annet skyldes veldig tett oppfølging fra studieprogramleder på ForVei.</p>
	Gjennomstrømming	Denne variabelen har også holdt seg relativt stabil over tid, og her er det forholdsvis liten variasjon mellom studieprogrammene.	
	Strykprosent	Høy strykprosent i matematikk er et problem for flere av studieprogrammene.	
	Kandidatproduksjon	IVT vil følge opp studieprogrammer som ikke har ønsket/forventet gjennomføringsgrad. Her er det behov for å gå dypere inn i tallene for å få en sikkert grunnlag å jobbe ut i fra.	
	Samfunnsrelevans	Samfunnsrelevansen sikres gjennom et nært samarbeid med industri, næringsliv og forvaltning. Prosjektene Fremtidens studier har spesiell fokus på relevans gjennom et nært samarbeid gjennom de respektive samarbeidsfora med næringslivet for hvert av studieprogrammene. Næringslivets uttalte behov for ulike kompetanseprofiler er en viktig del av utviklingen av studieprogrammene.	
Kjernesoppsmål: Hvordan lykkes studentene med læringsutbyttet for programmene?			

NT

Målepunkt / kvalitetsområde	Utdyping av målepunkt	Fakultetets analyse / vurdering	Fakultetets prioriterte tiltak og innspill til prioriterte tiltak for Rektor
Rammekvalitet/ Innsatskvalitet	Infrastruktur 1) Værende kvalitet på undervisningsrom, og tilgjengelighet på rom 2) Fornying av undervisningslaboratorier		1) Det vises til tidligere kvalitetsmeldinger fra NT. 2) Det vises til NTs handlingsplaner for 2012 og 2013.
Kjennespørsmål: Hvordan støtter rammen programmenes læringsmål?	Studieadministrative verkøy og tjenester: 3) Revisjon av utfyllende regler for reallag. 4) Informasjon på engelsk til studentene på sentrale nettsider. Engelsk oversettelse av regelverk som angår studentene. Engelske skjema. 5) Klageordning ifm eksamen. Instituttene og fakultetet har lenge hatt ønske om å redusere ressursbruken ift. klage på sensur. 6) Time- og eksamensplanlegging for tverrfaglige studieprogram. 7) Programrådssekretær-/koordinatrollen	3) Det har lenge vært behov for en gjennomgang av dagens regler da disse ikke fungerer optimalt. Bl.a. problemstillinger som ikke kunne forutsettes da reglene ble utformet, er ivarettat gjennom dekanis vedtak. Disse bør tas inn i de utfyllende reglene så langt det lar seg gjøre. 4) Med en økende grad av internasjonale studenter, er det stort behov for at lover, forskrifter og andre regler, samt annen informasjon, gjøres tilgjengelig på engelsk. 5) Dagens klageordning ifm eksamen er svært ressurskrevende for instituttene, både for vitenskapelige og administrative ansatte. 6) NT-fakultetet har i et notat til studierektoren (øphorte 2012/14525-29) beskrevet gjentatte problemer med time- og eksamensplanlegging av tverrfaglige studieprogram. 7) Det er behov for å avklare hva denne rollen skal innebære i forhold til oppgaver og støttefunksjon til studieprogrammene.	3) Dette har slutt på handlingsplanen til NT i flere år. Igangsettes av NT i 2013 i samarbeid med IME og IVT. 4) NTNUs sørger for oversettelser til engelsk av sentrale lover og forskrifter. NT m.fl. sørger for oversettelse av utfyllende regler og dekanis vedtak mm. 5) NTNUs og fakultetene: Dagens praksis gjennomgås og evt. revideres. Utløst av felles rutiner og systemer for NTNUs, som kan bidra til effektivisering av denne saksflyten. 6) NTNUs: Felles administrative rutiner utarbeides. 7) NT: Igangsett kartlegging av oppgaver og diskusjon rundt rollen i 2013.
	Innatskvalitet	Ingen større endringer fra 2011, og dette målpunktet er derfor ikke kommentert her.	
	Personaltressurser og pedagogisk kompetanse 8) Bemanning og emneportefølje 9) IFM og kostnad ved labundervisning (Innfrakstrukturbidrag og kontakttid) 10) Pedagogisk kompetanse (øphorte 2012/9400)	8) Det er ønskelig med en drøining av undervisningsinnsatsen fra små spesialiserte fag til de grunnleggende emnene. 9) Fakultetets fagområder er av natur eksperimentelle, og dette gjenspeiles i læringsaktivitetene i fakultetets emner. De økonomiske rammene for slike undervisning understøtter ikke dagens aktivitetnivå. 10) Det er behov for tilbud som videreutvikler den pedagogisk kompetansen for alle som deltar i undervisning. Fast vitenskapelige gir uttrykk for et behov for pedagogisk utvikling og påfyll.	8) NT: Høsten 2012 ble det igangsatt et større arbeid med tanke på å få til reduksjon i emneporteføljen, og da med fokus på reduksjon av emner i høyere årskurs. Konkretisering av utdanningsstrategien for å gi sterkere føringer for videre utvikling av utdanningsstilbudet gitt ved NT. Det ønskes økt fokus på SAK-tanlegging både internt ved NTNUs og nasjonalt ift utdanningsstilbudet på masternivå. 9) Fakultetet i samarbeid med instituttene arbeider med analyser av kostnadene med laboratorierundervisningen i store grunnemner. Kontakttidskomponenten i NTNUs IFM reflekterer ikke veidningsbehov i grunnleggende laboratorie- og feltundervisning. NT/NTNU må vurdere tiltak i forhold til denne situasjonen som gir sterke føringer på utdanningskvaliteten innenfor reallags- og teknologiområder. 10) NTNUs: Videre oppfølging av kartlegging gjort høsten 2012. (10)
Prosesskvalitet Kjennespørsmål: Hvordan støtter prosessene læringsarbeidet?	Oppfølging av KRV: Hvordan ivaretas sammenheng mellom læringsmål, læringsaktiviteter og vurderingsformer? 11) Programrådene og instituttene har gitt tilbakemelding på dette ifm sin rapportering (øphorte 2013/2973)	11) Utviklingen av læringsmål har skapt økt bevissthet om sammenhengene og helhetstenkning i utdanningsstilbudet. Flere faglærere begynner undervisningen i et emne med å introdusere studentene for emnets læringsmål, og sammenhengene med resten av programmet. Vurderingsformene som benyttes, prøver ut læringsmålene i emnene. Det benyttes veilederte læringsaktiviteter, men det er også en del videreutvikling og nytenkning ift. aktivitetene som benyttes (eks. innenfor IKT). De beskrivne generelle ferdighetene i læringsmålene er til dels utydelige på programnivå, og det må arbeides med en mer helhetlig tilnærming til dette i programmene.	11) NT: Dialognotat med programrådene og tilhørende fagsinstitutter.
	Kvalitetsarbeid innenfor rammen av kvalitetssystemet Hvilke tiltak på studieprogramnivå er tatt opp? 12) Kandidatundersøkelser: se for øvrig fakultetets handlingsplaner for 2012 og 2013 (vedlegg 3 og 4)	12) Det er utført spørreundersøkelser blant uteksaminerte studenter fra flere studieprogram hvor instituttene IB1, IK1 og IBT er involvert. De aller fleste av kandidatene ser ut til å få jobb innen et år, og at de opplever at jobben er relevant ift. sin utdanning.	

	<p>– Hvordan støtter ledelsesstrukturer kvalitetsarbeidet (roller og ansvar)?</p> <p>13) Overfakultært organ for realfagene</p> <p>14) Tilbakemeldingen mellom programråd og institutter, og mellom programråd og studenter</p> <p>15) Tilsynsens rolle i/f programrådets mandat</p> <p>16) Programrådets status og ressursbehov</p> <p>– Hvilke program har gjennomført større programmevalueringer?</p> <p>17) Vedlegg 5: NST - Peer review i samarbeid med KTH: MSCHEMENG og studieretningen Kjemisk prosesseteknologi i MTKJ og MIKI</p> <p>– Hvordan fungerer kvalitetsystemet og kvalitetsstøttesystemet?</p> <p>18) Fakultetspesisikk nettside for utdanningskvalitet under utvikling: https://innstida.ntnu.no/web/guest/wiki/-/wiki/Norsk/Utdanningskvalitet+-+NT</p> <p>19) NTNUs nettsider for utdanningskvalitet</p>	<p>13) Flere programråd ser det som ønskelig med et overfakultært organ for realfagene som kan gi dette fagområdet en større strategisk forankring, og arbeide med problemstillinger som angår alle realfagene. Høy prioritet.</p> <p>14) Det er behov for å tydeliggjøre hvordan tilbakemeldingen mellom programråd og institutter kan/skal foregå. Noen programråd ser behov for synliggjøre seg over for studentene på programmene og har satt igang kontaktmøter.</p> <p>15) Ettersom programrådets rolle har blitt klarere, har det oppstått uklarthet i/f hvilken funksjon tilsynens skal ha mht kvalitetsstyrking.</p> <p>16) Programrådet/lederen har mange oppgaver som er tidkrevende. Disse oppgavene må utføres i tillegg til alle andre krav som settes i/fn undervisning og forskning.</p> <p>17) Det er kun gjennomført en større programmevaluering ved NT i 2012, men det er igangsatt flere evalueringer vinteren 2012-2013: Framtidens materialteknologistudium, Medical technology, Marine Coastal Development.</p> <p>18) Programrådene og instituttene mener disse gir et godt bilde av roller og ansvar, men savner mer verktøy som kan brukes i det daglige arbeidet. Engelsk versjon av nettsidene ønskes.</p> <p>19) Det er ønske om at det utvikles årshjul for de ulike rollene, koblet til relevante verktøy. Videre meldes om at det er vanskelig å finne fram til relevante verktøy og info. Nettsidene er ikke utformet slik at det er intuitivt lett å finne fram. Engelsk versjon av nettsidene ønskes.</p>	<p>13) NTNU: Oppfølging av utkast til mandat utarbeidet av prodekanene ved NT og IME og oversendt prorektor 05.07.2012.</p> <p>14) NT: Dialogmøter og videreutvikling av nettsidene for utdanningskvalitet ved fakultetet.</p> <p>15) NTNU: Gjennomgang av sensurordningen.</p> <p>16) NTNU/NT: Utvikle incentiver for denne rollen.</p> <p>18) NT: Videreutvikling av nettsidene. Engelsk oversettelse.</p> <p>19) NTNU: Videreutvikling av nettsidene. Engelsk oversettelse.</p>
<p>Andre utviklingsområder fakultetet ønsker å kommentere på</p> <p>Fakultet ønsker kort å beskrive situasjonen nå i/f følgende punkt med bakgrunn i og videre oppfølging av NOKUT's evaluering av NTNU:</p> <p>20) Studentinvolvering</p> <p>21) Erntevaluering</p> <p>22) Kvalitetsstyringsprosesser og dokumentasjon på institutnivå</p>	<p>20) Instituttene rapporterer at det opprettes referansegrupper i de fleste emner. I små emner eksisteres ofte denne ordningen av direkte dialog mellom studentgruppen og faglerer. Det synes å være en slags trøst for slikt arbeid i senere årskurs, og studentene ønsker heller direkte dialog med faglerer. Foruten referansegrupper, involveres studentene i ulike andre fora på instituttene: undervisningsutvalg, instituttstyrer/råd og arbeidsgrupper i/fn utviklingsoppgaver. Studentene er også flinke til å ta opp problemstillinger direkte med administrasjonen og ledelsen.</p> <p>21) Det varierer fra institutt til institutt i hvilken grad det gis en sluttvaluering av emnene, i hvilken form dette gjøres, og av hvem.</p> <p>22) Hovedmålet er at utdanningskvalitet diskuteres i ulike fora ved instituttene, men at dokumentasjonen av arbeidet blir noe tilfellig gjennom f.eks i form av møtereferat eller handlingsplaner. Det ser ut til å være et behov for rutiner for systematisk arbeid og dokumentering av arbeidet, tiltak og resultat.</p>	<p>20) Instituttene rapporterer at det opprettes referansegrupper i de fleste emner. I små emner eksisteres ofte denne ordningen av direkte dialog mellom studentgruppen og faglerer. Det synes å være en slags trøst for slikt arbeid i senere årskurs, og studentene ønsker heller direkte dialog med faglerer. Foruten referansegrupper, involveres studentene i ulike andre fora på instituttene: undervisningsutvalg, instituttstyrer/råd og arbeidsgrupper i/fn utviklingsoppgaver. Studentene er også flinke til å ta opp problemstillinger direkte med administrasjonen og ledelsen.</p> <p>21) Det varierer fra institutt til institutt i hvilken grad det gis en sluttvaluering av emnene, i hvilken form dette gjøres, og av hvem.</p> <p>22) Hovedmålet er at utdanningskvalitet diskuteres i ulike fora ved instituttene, men at dokumentasjonen av arbeidet blir noe tilfellig gjennom f.eks i form av møtereferat eller handlingsplaner. Det ser ut til å være et behov for rutiner for systematisk arbeid og dokumentering av arbeidet, tiltak og resultat.</p>	<p>22) NTNU/NT: Utvikle rutiner for instituttene for systematisk arbeid med utdanningskvalitet og dokumentering av tiltak og resultat.</p> <p>Synliggjøre dette på nettsidene for Utdanningskvalitet.</p>
<p>Resultatkvalitet</p>	<p>Frafall</p> <p>23) Vedlegg 2: Figur 1 og 2 Frafall og gjennomstrømning, Figur 3 Overgangner. Kilde: FS-rapport 262.001</p>	<p>23) NT har gjennom flere år opparbeidet god oversikt over gjennomstrømning og frafall i studieprogrammene. Inntykket er at frafallet skjer i hovedsak de to første studietreene i de femårige masterprogrammene og i de 3-årige bachelorprogrammene (figur 1 og 2). Det er også i disse årene at de fleste av overgangene skjer (figur 3) Spesielt bachelorstudiene sliter med stort frafall, men frafallet vurderes også som for høyt også på teknologistudentene. Fakultetet og programrådene har inntrykk av at usikkerhet rundt faglig identitet og tilhørighet har betydning for frafallet. I de 2-årige masterprogram og de to siste studietreene i 5-årige studieprogram er frafallet minimal og gjennomføringsvevnen stor.</p>	<p>NT vil sammenligne egne statusikker med utarbeidede statusikker sentralt og gi tilbakemelding til SA.</p> <p>23) NT/programråd: Kartlegging av årsaker til frafallet i bachelorprogrammene.</p>
<p>Kjennespørsmål: Hvordan lykkes studentene med læringssubytter for programmene?</p>	<p>Gjennomstrømning</p> <p>24) Vedlegg 2: Figur 1 og 2 Frafall og gjennomstrømning, Figur 3 Overgangner. Kilde: FS-rapport 262.001</p>	<p>24) Ingen kommentar utover det som er nevnt under punkt 23).</p>	
	<p>Strykprosent</p> <p>25) Vedlegg 2: Figur 4 Strykprosent i 1. matematikkemne i 3-årig bachelorprogram og 5-årig masterprogram sammenlignet med alle studentene som gjennomførte eksamen i emnet. Kilde: FS-rapport 580.001</p>	<p>25) Strykprosenten i det første matematikkemnet i flere av NTs studieprogram har vært relativt høy, og av den grunn har fakultetet fulgt utviklingen for studentene på NTs studieprogram i disse emnene over flere år. Måsetningen er at fakultets studentert skal ha lavere strykprosent enn gjennomsnittet for alle studenter på emnet. MBIOT5 (Bioteknologi, 5-årig) og MTMT (Materialteknologi, 5-årig) har relativt høy strykprosent i matematikk i 2012 sammenlignet med tidligere år. BFY (Fysikk, 3-årig) og MTNANO (Nanoteknologi, 5-årig) utmerker seg med ingen stryk i 2012</p>	<p>25) Fakultetet har via Samarbeidsforum gjort en del tiltak for å støtte studentene i/fn eksamenforberedelsene. Dette arbeidet er planlagt videreført.</p> <p>Situasjonen i forhold til MTMT inngår i arbeidet med Fremtidens materialteknologistudium.</p>
	<p>Kandidatproduksjon</p> <p>26) Vedlegg 3 og 4: Handlingsplaner for 2012 og 2013</p>	<p>26) Antall mastergrader produsert ved fakultetet de siste årene er i tråd med ønskede måltall for fakultetet. I/fn handlingsplaner for 2012 og 2013.</p>	

Samfunnsrelevans

1.2) Kandidatundersøkelser
2.7) Framtidens materialteknologistudium

1.2) Se under punkt 1.2 over.
2.7) Ifm evalueringsprosjektet 'Framtidens materialteknologistudium arrangeres det et seminar i april 2013 hvor 18 ulike bedrifter deltar'

SVT

KVALITETSMELDING FOR STUDIENE 2012 - FAKULTET FOR SAMFUNNSVITENSKAP OG TEKNOLOGILEDELSE

Saken er drøftet i dekaniledermøte 16.04.13 og 30.04.13

R: Forslag på tiltak til Rektor, F: Forslag på tiltak i fakultetets handlingsplan for 2014, SF: Forslag på tiltak i studie- og forsk.seksjonens handlingsplan for 2014

Utdyping av målepunkt	Fakultetets analyse / vurdering	Fakultetets prioriterte tiltak og innspill til prioriterte tiltak til Rektor	Datagrunnlag
Kvalitetsområde: Rammekvalitet/Innsatskvalitet			
Infrastruktur	<p>Nye undervisningsformer har andre krav og undervisningsrommene dekker ikke behovene. Det påpekes følgende problem:</p> <ul style="list-style-type: none"> I perioder er det mangel på rom, de har ikke riktig størrelse og mangler fleksibilitet Behov for bedre ventilasjon i enkelte rom AV- og IT-utstyret varierer mellom rom og mangler i enkelte rom Enkelte rom bør dekke spesielle behov som f.eks. tilgang til terminaler/PC, store tavler til utledning av matematiske resonnement. <p>Flere faste lesesalsplasser til masterstudentene for å gi et godt studiemiljø.</p>	<p>R: Behovet kartlegges, det settes en norm for utstyr og servicebehov. Det lages en handlingsplan for hvordan dette kan oppnås og videreutvikles.</p> <p>F: Fastsette en norm for hva masterstudenten kan forvente når det gjelder fast lesesalsplass, tilpasse behovet og plassere studenter på samme program sammen.</p>	Kvalitetsmeldingene fra enhetene og påtølgende dialogmøter.
Studieadministrative verktøy og tjenester	<ul style="list-style-type: none"> Behov for bedre rutiner ved eksamensavviklingen, både på enhetene og sentralt, og sikre at rutineene følges opp. Informasjon på engelsk og engelsk-talende eksamensvakter for utenlandske studenter i eksamenslokalene. Behov for et elektronisk system for innlevering av eksamener som sikrer krav til anonymitet og plagiatkontroll. Antallet begrunnelser og klager på sensur er stort, for noen enheter økende og det avsette mye ressurser til dette arbeidet. Forenkle saksbehandlingsrutinene slik at studenter som søker opptak, forhåndsgodkjenning av utenlandsk utdanning og innpassinger/fritak/dispensasjoner kan få raskere svar på sine søknader.	<p>R: Engelsktalende eksamensvakter og engelsk informasjon til utenlandske studenter. Elektronisk system for innlevering av eksamensoppgaver.</p> <p>F: Utvikle bedre rutiner for avvikling av eksamen og sørge for at disse følges opp.</p> <p>SF: Analyser årsakene til økning i antallet begrunnelser og klager på sensur og sette inn tiltak.</p>	
Inntakskvalitet	<p>Godt kvalifiserte søkere er grunnlaget for god kvalitet i studieprogrammene. Gjennomsnittet av karakterpoengene for de studentene som møtte til</p>	<p>F: Fakultetet utarbeider en handlingsplan for rekruttering til bachelorstudiene ved</p>	Statistisk årbok for studievirksomheten ved

	<p>årsstudiene i 2011, var 46,1 og i 2012 var det 45,4. For bachelorprogrammene var de tilsvarende tallene 43,1 i 2011 og 43,2 i 2012. Inntakskvaliteten er forbedret ved økt rekruttering og justering av opptaksrammer. Vesentlige økning i karakterpoeng må skje ved økt rekruttering. For de toårige mastergradene var karaktersnittet 3,5 i 2012, midt mellom C (4,0) og B (3,0). Endringen i forhold til 2011 er små tross økning i antall primærstøkkere. Til de internasjonale masterprogrammen er interessen fra utenlandske søkere god, men mindre god for norske søkere.</p> <p>Master i industriell økonomi og teknologiledelse, femårig master i samfunnsøkonomi, profesjonsstudiene i psykologi, de femårige lektorprogrammene og den ettårig praktisk-pedagogisk utdanningen har god/svært god søkning. Søkingen til yrkesfaglærrutdanningen og de toårige lærermastrene er ikke tilfredsstillende og rekrutteringen må økes.</p>	<p>fakultetet. Planen må koordineres med sentral handlingsplan for økt rekruttering.</p> <p>F: C-garantien fjernes og det utvikles andre løsninger som bedrer rekrutteringen.</p>	<p>SVT-fakultetet i 2012, kapittel «Opptak og inntakskvalitet»</p>
<p>Personalressurser og pedagogisk kompetanse</p>	<p>Fakultetet har både profesjonsstudier med stor «lærertetthet» og disiplinstudier med mindre «lærertetthet». Ingen fastsatte normer, men «lærertetthet» står i forhold til de ressurser fakultetet får tildelt til de ulike studiekategoriene. Det er ikke fastsatt normer e.l. utover de vanlige krav til pedagogisk kompetanse (PEDUP, norskkurs, pedagogisk prøving ved tilsetting) og heller ingen oversikt over den pedagogiske kompetansen.</p>		<p>Informasjon fra HR-seksjonen</p>

Kvalitetsområde: Prossesskvalitet

	<p>I dialogmøtet ble alle instituttlederne spurt hvordan de vet at studentene oppnår målsatt læringsutbytte etter gjennomført studieprogram. De fleste enhetslederne la vekt på følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Intakskvalitet som forutsetning for å nå læringsmålene for studieprogram og emner • Karakterfordeling som indikator for studentens grad av måloppnåelse. • For hele studieløpet: det faglige nivået/bedømmelsen av masteroppgave/bacheloroppgave. For studieprogrammene samfunnsrelevans: hvor lett/vanskelig det er for kandidatene å finne relevant jobb. <p>Enhetene har arbeidet mye med læringsmålene for studieprogram og emner. De fleste enhetene har elementer til en systematisk oppfølging av læringsmålene. Noen studieprogram er kommet lengre enn andre, men for alle gjenstår en del for systematikken i oppfølgingen er blitt «kultur» godt forankret i fagstaben. Det gjenstår også mye før studentene er innforstått med denne systemikken slik at deres tilbakemeldinger i større grad vektlegger læringsmål, forventninger til eget læringsutbytte og sammenhengen mellom egen læringsinnsats og oppnådd læringsutbytte.</p>	<p>R: Hvert femte år gjennomfører NTNU læringsmiljøundersøkelser, organisert slik at de gir grunnlag for analyser og tiltak ved den enkelte enhet og studieprogram.</p> <p>R:Hver femte år gjennomfører NTNU kandedatundersøkelser som gir relevant informasjon for oppfølging på programnivå.</p> <p>F: Fakultetets studieadministrasjon gjennom fører intervju med et utvalg avgangstudenter fra ulike studieprogram. Tiltaket rulleres slik at alle program er innom intervjurunden hvert 5 år. Intervjuet legger vekt på 1) oppnådd læringsutbytte; 2) kandidatens syn på studiet og læringsmiljøet; 3) overgangen til yrkeslivet.</p>	<p>Kvalitetsmeldingene fra enhetene og påfølgende dialogmøter.</p>
<p>Kvalitetsarbeid innenfor rammen av kvalitetssystemet</p>	<p>Dekanus har det faglige ansvaret for studiene ved fakultetet. Hvert studieprogram er tilknyttet ett institutt og det operative ansvaret for programmene er delegert til instituttleder. Ansvar er dermed klart definert, det følger linjen i organisasjonen og det faglige- og ressursmessige ansvaret er samlet. Instituttleder har ofte delegert oppgaven med å følge opp studiene til nestleder, programrådsledere, eller lignende. Dette varierer fra institutt til institutt.</p> <p>Etter en forutgående evaluering ble det høsten 2011, innført en ny struktur for alle bachelorprogrammene ved fakultetet. Det ble innført læringsmål som dekket hele bachelorprogrammet, krav om bacheloroppgave og metodeundervisning. Arbeidet er ikke fullført og handlingsplan for studiene i 2013 er viet bachelorprogrammene med en rekke nye tiltak.</p>	<p>R:Det innføres nye betegnelser for bachelorprogrammene, betegnelser som bidrar til å tydeliggjøre programmenes faglige profil.</p> <p>F: I løpet av andre semestre i bachelorprogrammene gir enheten studentene på programmet tilbud om en individuell samtale. Samtalen skal legge vekt på læringsmål, forventninger til eget læringsutbytte og egen læringsinnsats.</p> <p>SF: Med utgangspunkt i instituttenes evalueringer av studieprogram vil</p>	<p>Kvalitetsmeldingene fra enhetene og påfølgende dialogmøter. Rapporter fra evaluering av masterprogram.</p>

	<p>Psykologisk institutt har revidert hele sin studieprogramportefølle. I tillegg til bachelorprogrammene og profesjonsstudiet i psykologi som er endret fra et femårig til et seksårig studieløp med mer praksis.</p> <p><i>Institutt for industriell økonomi og teknologiledelse</i> har i samarbeid med KTH, Sverige, gjennomført en «peer-review» evaluering av Master i industriell økonomi og teknologiledelse. Med utgangspunkt i evalueringen har instituttet i forbindelse med studieplanen 2013/2014 gått inn for å styrke progresjonen i teknologifagene i 9. semester av studiet.</p> <p>Fakultetets strategiplan fastsetter at samtlige toårige masterprogram skal evalueres innen 2015. I 2012 ble master i pedagogikk, studieretning i utdanning og oppvekst, master i sosialantropologi, master i samfunnsøkonomi og master i entreprenørskap – NTNUs Entreprenørskole evaluert. Alle evalueringene har et innslag av eksterne vurderinger med blant annet arbeidsgiveres vurdering av kandidatene og studiene. Et fellestrekk synes å være at arbeidsgiverne er positive til studiene og studentenes kompetanse. Det synes ikke som arbeidsgiverne skiller studiene fra SVT-fakultetet fra tilsvarende universitetsstudier ved andre lærested.</p>	<p>fakultetsadministrasjonen samle erfaringer og gjøre disse og resultater fra tidligere evalueringer kjent for nye institutt.</p>	
<p>Andre utviklingsområder</p>	<p>De tradisjonelle kvalitetssikringsrutinene (eksterne sensorer, årlige studieplan-revisjoner, m.m) er viktige element i dagens sikringssystem. Det må samtidig motiveres for og bygge en kultur for en mer gjennomgripende og systematisk kvalitetssikring av studiene. Fakultetets kvalitetssikringssystem gis et tydeligere rammeverk av mer presiserte rutinebeskrivelser slik NOKUT anbefaler.</p> <p>Videreutdanningsvirksomheten utgjør en betydelig andel av fakultetets samlede studievirksomhet og er nå tatt inn i de ordinære kvalitetssikringsrutinene. Gjennomgående virker videreutdanningen godt integrert i instituttledelsen, basert på robuste fagmiljø og det er ikke behov for spesielle tiltak.</p>	<p>Opplæringsprogrammet for de nye instituttlederne bør inneholde en orientering om fakultetets systematikk i kvalitetsarbeidet og avklaring av roller, forventninger og utfordringer knyttet til kvalitetsarbeidet.</p>	

Kvalitetsområde: Resultatkvalitet

	<p>Endringene i bachelorprogrammene var dels motivert i stort frafall. De første studentene til de nye programmene ble tatt opp høsten 2011, implementering er ikke fullført og de følges opp i fakultetets handlingsplan for 2013. Utviklingen i frafallet for bachelorkullene tatt opp høsten 2007 til høsten 2011 viser at frafallet for 2008-kullet var lavest, mens frafallet for 2007-kullet var høyest. Frafallet for 2011-kullet, det vil si første kullet som følger de nye bachelorprogrammene, se ut til å ha samme utvikling som 2008-kullet. Det er likevel for tidlig å si hvilken effekt omgjøringen av bachelorstudiene vil få for frafallet.</p> <p>I de toårige masterprogrammene er frafallet omkring 10 % etter 2 år. De siste fire årene har det ikke vært noen vesentlige endringer i dette. Frafallet for lektorutdanningene er relativt høyt, men kanskje noe redusert for de siste kullene. Ved sivilingeniørutdanningen og profesjonsstudiet i psykologi er frafallet lavt.</p> <p>Det er flere årsaker til frafall og de skyldes ikke nødvendigvis læringsmiljø eller studiets innhold.</p>		
Frafall	<p>Det er store variasjoner i «gjennomstrømmingen» ved de toårige masterstudiene og halvparten av studentene bruker mer enn 5 semester på å fullføre. Det er ofte deltidstudenter med arbeid som bruker lang tid på å fullføre og dette er det vanskelige å påvirke.</p> <p>For å bedre gjennomstrømming er det innført tett oppfølging av studentene med innlagte tidsfrister i arbeidet med masteroppgaven. Det er innført obligatoriske masteravtaler for å avklare roller, forventninger til studenter og veileder.</p> <p>Avtalene gir også mulig til å registrere permisjoner og deltidstudier og dermed reell tidsbruk.</p>	<p>SF: Fortsette arbeidet med implementering av masteravtalene. Kartlegge heltids/deltidstudenter og den reelle tiden som studentene bruker på masteroppgaven og masterstudiet samlet.</p>	Statistisk årbok for studievirksomheten ved SVT-fakultetet i 2012, kapittel «Programkvalitet».
Gjennomstrømming	<p>Strykprosenten for lavere grads studier er tilnærmet 6 % og har vært relativt stabil de siste fire årene. For masterprogrammene er strykprosenten nede på 1,5 % og viser en nedadgående tendens de siste fire årene. For fakultetet samlet er ikke strykprosenten høy og gir ikke grunnlag for å sette i gang tiltak. Dette kan være annerledes på emnenivå. I den grad man kan korrigere for inntakskvalitet, kan strykprosentene på emnenivå være en indikator på behov for tiltak på enhetsnivå.</p>		Statistisk årbok for studievirksomheten ved SVT-fakultetet i 2012, kapittel «Resultat-kvalitet»
Strykprosent			

Kandidatproduksjon	Fra 2008 til 2011 økte produksjonen av kandidater med 219 og studiepoengproduksjonen økte med 357 årseenheter. I samme periode hadde fakultetet en nedgang på 28 registrerte studenter. Dette gir 39,4 studiepoeng pr. student i 2008 og 42,6 studiepoeng pr. student i 2011. Dette kan være en indikasjon på økt gjennomstrømming, mer effektive studier og kanskje bedre studiekvalitet.		Database for statistikk om høgre utdanning og Statistisk årbok for studievirksomheten ved SVT-fakultetet i 2012, kapittel «Styringskvalitet»
Samfunnsrelevans	I kandidatundersøkelse fra 2009 oppgir 57 % av bachelorstudentene at den første stillingen de fikk, var svært relevant/relevant for deres utdanningsbakgrunn. Andelen økte til 69 % når de skulle vurdere stillingen de hadde på svartidspunktet. Fakultetet etterlyste i den forbindelse en vurdering av utdanningene fra arbeidsgivere og næringslivet for øvrig. Dette har vært et sentralt punkt i evalueringen av de toårige mastergradene ved fire institutt i 2012 og tilbakemeldingene er overveiende positive. Det mangler imidlertid en slik vurdering av bachelorprogrammene. En slik undersøkelse angår flere fakultetet og bør gjennomføres i regi av NTNУ.	R: NTNУ sentralt utvikler en syklus med kandidat-undersøkelser. Det forutsettes at undersøkelsene gir informasjon som kan brukes på programnivå. Mer detaljert bør undersøkelsen kartlegge hvordan kandidatene og arbeidsgivere og næringslivet vurderer studieprogrammene og spesielt bachelorprogrammene.	Evaluering av masterprogrammene statistisk årbok for studievirksomheten ved SVT-fakultetet i 2012, kapittel «Samfunnsrelevans bachelorstudier»

FUL

Rektor

Dato
23.04.2013Referanse
2013/40 MaSI

Notat

Til: Rektor

Kopi til:

Fra: Forvaltningsutvalget for de 5-årige lektorutdanningene ved NTNU

Signatur:

John Brumo

Kvalitetsmelding 2013, fra Forvaltningsutvalget for de 5-årige lektorutdanningene ved NTNU (FUL)

For studieprogrammene: MLREAL, MLSPRÅK, MLHIST, MLSAM, MLGEOG

Kvalitetsmeldingen er basert på bestilling fra prorektor for utdanning og læringskvalitet Berit Kjeldstad av 07.01.13, og fakultetene IME, SVT og HF, samt PLU sine vurderinger av studiekvaliteten ved lektorprogrammene

Rammekvalitet/inntakskvalitet (Målepunkter: Infrastruktur, Studieadministrative verktøy og tjenester, Inntakskvalitet)

Med 530 førsteprioritetssøkere til 220 studieplasser i 2012 er lektorstudiene preget av god inntakskvalitet. NTNUs lektorstudier er generelt et av de mest krevende lærerstudier å komme inn på i Norge med 2.4 primærsøkere per plass. Lektorstudentene har høyt karakternivå fra videregående skole, ca. 4.8 i snitt for møtte studenter.

Kvalitetsrapportene fra fakultetene viser at lektorutdanningen har ført til økt samarbeid mellom fagdidaktikkmiljøene ved PLU og faginstuttene. Det er imidlertid fortsatt behov for økt bevissthet hos flere faginstutt om at mange av deres studenter blir lærere og går på en profesjonsutdanning. At skolen kan nevnes i den disiplinfaglige undervisningen, vil gjøre at lektorstudentene bedre kan relatere kunnskapsstoffet til sitt fremtidige yrke.

Informasjonsflyten og dialogen mellom fagmiljøene i lektorprogrammene er av varierende kvalitet. Studentene kan risikere å få ulike beskjeder og bli "løpende imellom" ulike enheter ved NTNU. Særlig er det viktig med bedre kommunikasjon mellom fagdisiplinstudiene og praksis/pedagogikk/fagdidaktikk (PLU). Økt samarbeid om faglige og administrative prosesser kan bedre dette.

Postadresse 7491 Trondheim	Org.nr. 974 767 880 E-post: postmottak@adm.ntnu.no http://www.ntnu.no/administrasjon	Besøksadresse Hovedbygget Høgskoleringen 1 7034 Trondheim	Telefon + 47 73 59 80 11 Telefaks + 47 73 59 80 90	FUL-møtesekretær Marianne Sletbakk Tlf: + 47 73595298
--------------------------------------	--	---	---	--

All korrespondanse som inngår i saksbehandling skal adresseres til saksbehandleren ved NTNU og ikke direkte til enkeltpersoner. Ved henvendelse vennligst oppgi referanse.

Tiltak til Rektor:

- Informasjon om lektorstudiet bør styrkes i fagmiljøene
- FUL bør legge til rette for bedre dialog og informasjonsutveksling mellom fagmiljøene i lektorutdanningen og en lettere tilgjengelig informasjonsstrøm til studentene.

Prosesskvalitet (Målepunkter: Oppfølging av KRV, Kvalitetsarbeid, andre utviklingsområder)

Kvalitetssikringsarbeidet i 2012 har avdekket at selve kvalitetssikringsprosessen har klare forbedringsmuligheter: Både kvalitetsarbeidets form og rapporteringslinje bør gjennomgås. Får programråd og fakultet den informasjonen som trengs for å kunne vurdere kvalitet og iverksette tiltak? Forberedelsen til lektorrollen er kompleks og utdanningen er derfor et sammensatt studium. I et profesjonsstudium at helhet og sammenheng ivaretas. Evalueringen av læringsutbyttet bør i dette studiet dreies mer mot den helhetlige sluttkompetansen enn fokus på enkeltemner (hvor det kan være vanskelig å ivareta helheten). Slike vurderinger kan være exit-intervju, kandidatundersøkelser eller arbeidsgiverundersøkelser. Det kan i dette arbeidet være nyttig å lage et felles årshjul for kvalitetsarbeidet på alle de fem lektorutdanningene.

Kvalitetsarbeidet viser at det er behov for mer systematisk og bedre informasjon til studenter om studiets oppbygging, ikke minst de delene PLU er ansvarlige for. Også disiplinlæremiljøene har et ansvar for å være oppdatert på studentenes helhetlige studieplaner, inkludert praksisperiodene. Studiet er sammensatt, og derfor er god intern og ekstern informasjon ekstra viktig.

Egne fagemner med egne læringsmål for lektorstudentene får god omtale fra studentene. Flere slike emner, noe som kan være aktuelt ved innføringen av ny rammeplan, vil virke positivt. På denne måten kan det skapes arenaer hvor disiplinlæremiljø, profesjonsfag og praksis kan diskuteres samlet. Studentene ønsker generelt flere identitetsskapende tiltak spesielt rettet mot lektorstudenter.

Fagmiljøene melder om frustrasjon knyttet til usikkerhet i tidlig fase av overgangen til ny rammeplan. Det er usikkerhet i flere miljøer hvilke konsekvenser innføringen av ny rammeplan vil få, ikke minst hvilke nye kostnader rammeplanen vil medføre.

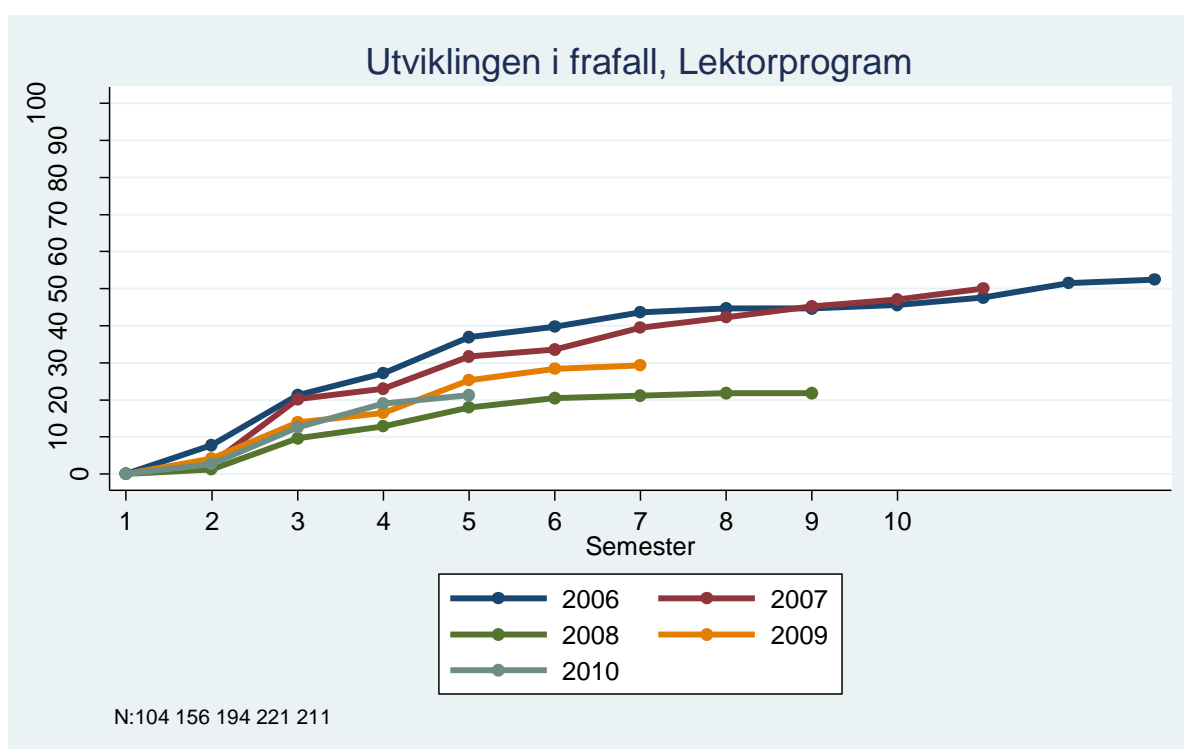
Tiltak til Rektor:

- Det bør utvikles et kvalitetssikringssystem som egner seg for å evaluere studentenes samlede sluttkompetanse.
- Opprettelsen av flere unike emner med egne læringsmål for lektorstudentene vil heve kvaliteten på studiet.
- Ny rammeplan vil medføre nye kostnader. NTNU bør be KD om at lektorutdanningen får en bedre basisfinansiering slik at rammeplanen kan iverksettes som forutsatt.

Resultatkvalitet (Målepunkter: Frafall, Strykprosent, Kandidatproduksjon, Samfunnsrelevans)

Studentene er tilfredse med å gå på et profesjonsstudium med sterk faglighet. Studentene synes det er et pluss med et strukturert profesjonsstudium over 5 år.

Selv om noen av lektorutdanningene fortsatt har et frafall, særlig fra første til andre år, er frafallet og forsinkelser redusert fra i 2007 og fram til 2012. Gjennomstrømningen er bedret, og med færre stryk. Flere av lektorprogrammene melder om forbedrete gjennomsnittskarakterer mellom 2010 og 2012.

Tiltak til Rektor:

- Arbeidet for å hindre frafall fra studiet bør fortsette. Fakultetene trenger mer informasjon om frafall og årsaker til frafall.
- Samfunnet har et stort behov for lærere i årene framover og NTNUs lektorutdanningstilbud bør tilpasses dette. Behovet for ulike fagkombinasjoner i skolen bør kartlegges slik at NTNU kan tilby lektorstudier som skole-Norge har behov for i framtida.

Vedlegg: Kvalitetsmeldinger fra lektorutdanningene og PLU

FUS

Målepunkt / kvalitetsområde	Utdyping av målepunkt	FUS sin analyse / vurdering	FUS's prioriterte tiltak og innspill til prioriterte tiltak for Rektor
Rammekvalitet/ Innsatskvalitet Kjernespørsmål: Hvordan støtter rammene programmene læringsmål?	Infrastruktur Studieadministrative verktøy og tjenester Inntakskvalitet	<p>I forbindelse med <u>IKTISU*</u> må oppgradering av infrastrukturen prioriteres, spesielt kontakter i auditoriene og studentenes tilgang til programvare</p> <p>Studieplan på nett ser lovende ut. Prosedyre og system for opptak og oppfølging av studenter på internasjonale program må strammes opp.</p> <p>Kvalifikasjonsrammeverket og økt faglig bruk av IKT gir behov for nye lærings- og vurderingsordn.</p> <p>NTNU har fått gjennomslag for krav om karakter 4 eller bedre i matematikk 3MX/R2. Blir permanent krav fra opptaket H2013. <u>Rapport datert 15.01.13</u>. Denne viser mange positive effekter av det økte kravet. Men det er stor forskjell mht. faktiske opptakskrav til ulike program. Også store forskjeller i sryk.</p> <p><u>Økt antall og andel søkere til internasjonale program ønskelig</u>, - nødvendig for å øke den totale rekrutteringsbasen til MSc-programmene i teknologi. Mål at flere av ferdige kandidater blir i Norge etter endt utdanning. Inntakskvalitet må sikres.</p> <p>Generelt behov for pedagogisk utvikling både på personnivå og generelt utdanningsnivå, bl.a. nye lærings- og vurderingsformer</p> <p>Noen kritiske fagområder har viktige personal-skifter. Flere har problemer med å rekruttere nye fagfolk. Kritisk i fht. ekspansjon.</p> <p>Det må foretas en bedre samordning mellom forskning og utdanning slik at utdanningen får oppdatert faglig kompetanse på relevante områder.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Finansiering av fellesaktiviteter avklares. FUS møter dekanene fra siving-/fakultetene og blir enige om en praksis (avtale). - Prosjektplan for 2013-15 for gjennomføring av IKT i sivilingeniørutdanningen er vedtatt - Plan for installasjon av strøm i auditoriene lagt - Nettbasert studieplan under arbeid. Mål å sløyfe skriftlig studieplan fom. 2014 - Strategiplan for internasjonalisering av siving, er utarbeidet. Flere tiltak nødvendig, både mht. utdanningsstilbud og finansiering, jfr. bl.a.NST. - Kvalitet på utenlandske søkere til internasjonale teknologiske MSc-program, gjennomføringsgrad og frafall vurderes nærmere. - Rekrutteringskanaler til internasjonale MSc-program vurderes mht. nye tiltak og kanaler - Prosedyre og system (FS) for opptak og oppfølging av internasjonale studenter forbedres <ul style="list-style-type: none"> - Plan for pedagogisk utvikling av faglærere utvikles, ressurser allokteres. - Plan for rekruttering av nye faglærere må prioriteres - FUS vil drøfte etablering av Områdeutvalg (faglærere, forskere og studentrepresentanter innenfor et satsingsområde) for spesielt å sikre bedre samordning mellom forskning og utdanning, samt samlet utdannings- portefølje innenfor hele siving-/teknologi-området.
	Personalressurser og pedagogisk kompetanse		

Målepunkt / kvalitetsområde	Utdyping av målepunkt	FUS sin analyse / vurdering	FUS's prioriterte tiltak og innspill til prioriterte tiltak for Rektor
Prosesskvalitet <i>Kjernesprosmidi: Hvordan støtter prosessene læringsarbeidet?</i>	Oppfølging av KRV Hvordan ivaretas sammenheng mellom læringsmål, læringsaktiviteter og vurderingsformer?	FUS har fokusert på flere forhold vedr. KRV/LM. Sivilingeniør-programmene utvikler LM både for program, studieretninger, hovedprofiler og emner, basert på de overordnede læringsmålene for sivilingeniør utarbeidet av FUS	<ul style="list-style-type: none"> - Overordnet LM for sivilingeniørutdanningen revideres, spesielt mht. krav om IKT-kompetanse og samfunnsrelevans - Alle studieprogram annodes om å evaluere og revidere sine KRV-læringsmål i hht. FUS-mål, spesielt mht. krav om samfunnsrelevans - Metode for rapportering av læringsutbytte i hht. læringsmål vil bli utviklet i 2013
	Kvalitetsarbeid innenfor rammen av kvalitetssystemet <ul style="list-style-type: none"> - Hvilke tiltak på studieprogramnivå er fulgt opp? - Hvordan støtter ledelsesstrukturer kvalitetsarbeidet (roller og ansvar)? - Hvilke program har gjennomført større programmevalueringer? - Hvordan fungerer kvalitetssystemet og kvalitetstøttesystemet? 	<ul style="list-style-type: none"> - Prinsipielle endringer i studieplanene for sivilingeniør vurderes av FUS, spesielt i hht. VK-planen. - FUS opplever stor lojalitet fra fakultetene og studieprogrammene i hht. generelle føringer for utdanningen, basert på vedtak i FUS. Rimelig god avklaring på roller og ansvar. - NST Peer Evaluation-prosjekt. Fem siving-program har deltatt. - Både IVT og IME gjennomfører betydelige revisjoner av sine studieprogram basert både på egenevaluering og næringslivsinnspill. - FUS utarbeidet i 2012 en beskrivelse av ansvar og roller for kvalitetssikring av sivilingeniørutdanningen, og mange prosedyrer er vedtatt. - Matematikkfaget i siving. må vurderes 	<ul style="list-style-type: none"> - «Nye»/reviderte studieprogram vil bli forelagt FUS til godkjenning 2013, gjelder flere program på IVT (Marin, Geofag) og alle studieprogrammene på IME, «FRIKT» (Fremtidens IKT-studier), «FREMMS» (Fremtidens Miljøstudier). Det arbeides med å styrke NTNUs tilbud av Etter- og videreutdanning innenfor teknologi, bl.a. ved økt bruk av nettbaserte emner (OCW) - FUS vil lede en gjennomgang og oppfølging av NOKUT-evalueringen H2012 mht. utvikling av kvalitetssikringssystemet for siving-utdanningen. - Avklare FUS sin rolle i kvalitetssikringen i hht. fakulter, institutt og studieprogram - FUS Fellestmøte vil bli utviklet videre i 2013 - Matematikkemnene er spesielt i fokus, både mht. pedagogikk, innhold. og progresjon Uredes.
	Andre utviklingsområder FUS ønsker å kommentere på	<ul style="list-style-type: none"> - Generelt syv viktige satsingsområder: - Utvikling av både internasjonale og nasjonale allianser innenfor teknologiområdet - Styrket faglig IKT i siving-utdanningen - Lærings- og vurderingsformer - Læringsmiljø - Styrket Etter- og videreutdanning - Pedagogisk utvikling hos faglererne - Tilsetting av nye faglere på relevante fag 	<ul style="list-style-type: none"> - Utvikling av NST-alliansen fortsetter. Et nytt 2-årig NMSc i Polymerer er innvilget midler fra Nordisk Ministerråd, - oppstart 2014. - NST driver med Peer Evaluation av master-program, utvikling av Entreprenørskap i utdanningen, felles database for ph.d-kurs og ph.d.-utdanning på prioriterte områder - Samarbeid med regional industri i NST-regi er under planlegging, «selge» NST som samarbeids-part både på utdanning, forskning og innovasjon» - Nasjonale utdanningsnettverk er utredet, flere aktuelle allianser bearbeides, spesielt med regionale IH-er.

Målepunkt / kvalitetsområde	Utdyping av målepunkt	FUS sin analyse / vurdering	FUS's prioriterte tiltak og innspill til prioriterte tiltak for Rektor
Resultat kvaliteten <i>Kjernespoetsmål: Hvordan lykkes studentene med læringssubytten for programmene?</i>	Frafall	Analyserapport fra rådgiver Sven Erik Sivertsen, datert 28.02.2012 har gitt et vesentlig bedre grunnlag for å gjøre analyser av frafall i siving.	<ul style="list-style-type: none"> - Nevnte rapport vil være grunnlag for videre analyser og mulig tiltak, overgangen internt eller til andre UH-er. Videre spesielt gjøre analyser av matematikkundervisningen og mulige tiltak - Stryk og frafall analyseres. Stor overgang mellom siving-program. «KOK» i øvingsopplegget er i fokus. Drøfter tiltak for å redusere plagering. «KOK». - Bedre veiledning på nett, «faglige spør», for søkere til sivilingeniørutdanningen, og derved gi større sikkerhet for «riktig» førstevalg - Vurdere ordninger for bedre kobling av studentene mellom forskning og utdanning (UROR, Undergraduate Research Opportunities) - Studieprogrammene er anmodet om å drøfte utfordringen for sine program med sikte på tiltak for å redusere stryk og frafall
	Gjennomstrømming	<u>Stor andel fullfører på ordinær tid.</u> Ny analyse viser at studenter som er på utveksling <i>ikke</i> får større behov for gjentak og utvidet tid enn de som gjennomfører hele studiet på NTNU.	
	Strykprosent	<u>Totalt frafall er ca. 20 %, men varierer mye mellom studieprogram, og er sammensatt av intern overgang, overgang til andre studier ved NTNU og andre utdanningsinstitusjoner, mens en mindre (?) andel avslutter UH-studier.</u>	
	Kandidatproduksjon	<u>Generelt god kandidatproduksjon, stor andel på ordinær tid. Mange får jobb mer enn 1/2 år før slutt.</u>	

Målepunkt / kvalitetsområde	Utdyping av målepunkt	FUS sin analyse / vurdering	FUS's prioriterte tiltak og innspill til prioriterte tiltak for Rektor
	<p>Samfunnsrelevans</p>	<p>KRV har bidratt til nytenkning om læringsmål og samfunnsrelevans. Ordningen med Komplementære emner er utviklet for å gi sving- studentene en bredere og mer relevant forståelse av profesjonens rolle og samfunnsrelevans. Studieprogrammene har eksterne medlemmer i programrådet, flere har Næringslivsringjer. FUS har utviklet grunnlag for FUS Kontaktforum med sikte på å innhente direkte impulser til sving- utdanningen fra nærings- og samfunnsliv.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Videre utvikling av ordningen med/utvalg av Komplementære emner - Følge opp forslaget om «FUS Kontaktforum» i fht. RSA og Technoport- initiativ i samme sak

*Det er mulig å benytte vedlegg om alle de sakene som er understreket i planen.

ÅS/11.04.2013

LMU

Årsrapport LMU ved NTNU 2012

Til: Styret

Kopi til: Ephorte 2012/2821

Fra: Læringsmiljøutvalget

1: Læringsmiljøutvalgets sammensetning.

NTNUs læringsmiljøutvalg (LMU) er sammensatt av fire representanter fra studentsiden og fire representanter fra arbeidstakersiden. Studentene blir valgt inn for 1 år av Studenttinget (STi), og inkluderer læringsmiljøansvarlig i arbeidsutvalget for STi. Ansatte oppnevnes av Rektor for 2 år, og besto i perioden 01.01.12 - 31.12.13 av prorektor for utdanning og læringskvalitet, studiedirektør, prodekan for studier ved et fakultet, og en representant for Driftsavdelingen. I tillegg har utvalget faste observatører fra SiT Velferd (Studentsamskipnaden i Trondheim), HMS-avdelingen, Rådgivningstjenesten for studenter med funksjonsnedsettelse, administrativ ledelse på et fakultet og Universitetsbiblioteket.

Ansattssiden hadde ledervervet i LMU 2012, ved prorektor for utdanning og læringskvalitet Berit Kjeldstad.

2: LMUs mandat og virkeområde

Studenter er ikke dekket av arbeidsmiljøloven på andre områder enn i laboratorier, verksteder og i feltarbeid. Studenters arbeidsmiljø er i stedet dekket av læringsmiljøparagrafen i universitets- og høyskoleloven. Læringsmiljøutvalget er et samarbeidsorgan der studentene og institusjonen har like mange medlemmer, tilsvarende arbeidsmiljøutvalget. Utvalget har en rekke oppgaver gitt gjennom universitets- og høyskolelovens § 4.3. Som en spesifisering av disse har styret ved NTNU vedtatt et mandat for LMU, og LMU har i tillegg selv satt noen prinsipper for sitt arbeid.

2.1 Mandat for LMU ved NTNU

Læringsmiljøutvalget (LMU) er et rådgivende organ for NTNUs styre og ledelse. LMU skal i samarbeid med ledelsen bidra til at universitetet utvikler et godt studiemiljø, bedre studentvelferd og et forsvarlig arbeidsmiljø for studentene. Rene "undervisningsfaglige" forhold faller utenfor utvalgets

---

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Sekretær
7491 Trondheim	E-post: cecilie.baar@ntnu.no	Gamle kjemi Studentservice Gløshaugen	+ 47 73 59 52 00 Telefaks + 47 73 59 79 99	Cecilie Baar Telefon: 99 63 08 50

All korrespondanse som inngår i saksbehandling skal adresseres til saksbehandleren ved NTNU og ikke direkte til enkeltpersoner. Ved henvendelse vennligst oppgi referanse.

virkeområde.

Som rådgivende utvalg for styre og ledelse har LMU ingen instruksjonsrett. Utvalget skal:

- a. ha forslags- og uttalerett i saker som gjelder studentenes læringsmiljø
- b. delta i planlegging av tiltak vedrørende læringsmiljø
- c. nøye følge utviklingen i spørsmål som angår studentenes sikkerhet og velferd, herunder det fysiske og psykiske arbeidsmiljø
- d. avgi årlig rapport til styret om NTNUs arbeid med læringsmiljø

2.2 Prinsipper for ansvarsdelingen vedrørende læringsmiljøet ved NTNU.

Institusjonen har et overordnet ansvar for "studentenes helhetlige læringsmiljø", dvs. alle faktorer som kan påvirke studentene i en studiesituasjon, både faglig, sosialt og velferdsmessig. UH-loven presiseres det at dette ansvaret er tillagt styret (§ 4.3).

- Styrets ansvar og myndighet er i det daglige delegert til den faglige og administrative linjen.
- Læringsmiljøutvalget (LMU) vil som rådgivende organ for styret fungere som en viktig informasjonskilde og som en pådriver i NTNUs samlede arbeid med forbedring av studentenes læringsmiljø. LMU rapporterer til Styret ved Rektor.
- Rådet for studenter med funksjonsnedsettelse (RFSF) ble fra 1. januar 2009 et underutvalg av LMU med spesielt ansvar for oppfølging av ordninger og tiltak for studenter med funksjonsnedsettelse ved NTNU. RFSF rapporterer til LMU.

3: LMUs rolle

LMUs rolle er blant annet å bidra til fokus på læringsmiljøarbeid, og se til at læringsmiljøaspektet blir ivarettatt i det ordinære arbeidet ved NTNU. Rapporteringen om kvalitet i utdanningen fra fakultetene til Rektor ivaretar i dag rapportering på læringsmiljø, og LMU skal bidra til å påpeke oppfølgingsbehov, ansvar og prioriteringer. LMU skal ut fra informasjon, blant annet fra kvalitetsrapporteringen, gi råd til Rektor og bidra til fokus og handling på området.

4: Hovedsaker LMU 2012

LMU avholdt 5 møter i 2012. Hovedsaker var følgende:

- **Oppfølging av NTNUs læringsmiljøundersøkelse 2012**

LMU mener følgende punkter bør prioriteres i oppfølging av læringsmiljøundersøkelsen ved NTNU 2012:

- **Læringsutbytte**

Læringsmiljøundersøkelsen 2012 viser at 16 % av NTNU-studentene opplever at de lærer lite av forelesningene, og 14 % at de lærer lite av gruppearbeid i regi av studiestedet. LMU mener at det bør fokuseres på relevans- og undervisningskvalitet.

- Relevans i undervisningen er en viktig faktor for studentenes totale opplevelse av læringsmiljøet, motivasjon for studiene og dermed at de lykkes i å oppnå læringsutbytte. LMU råder rektor til å utvikle og implementere tiltak som bidrar til å styrke studentenes opplevelse av relevans i de enkelte emnene og i studiet som helhet, både for studenten selv og for deres framtidige arbeid.
- NTNU skal gi undervisning av høy pedagogisk kvalitet. Dette forutsetter at underviserne har pedagogisk kompetanse. LMU råder rektor til å utarbeide tiltak for å redusere bruken av ufaglærte undervisere; alle som underviser bør innen tre år ha formell pedagogisk kompetanse på et nivå tilpasset omfang og ansvar.
- Studentens læring er avhengig av gode tilbakemeldinger som gir retning og motiverer. Studenten skal i tråd med kravene i Kvalitetsreformen ha hyppig tilbakemelding på læringsarbeidet, men vi ser at mange studenter ikke får tilbakemelding før på eksamen¹. LMU råder rektor til å innskjerpe at det i alle emner underveis skal gis konstruktive tilbakemeldinger til hver enkelt student. Dette i tråd med kravene i Kvalitetsreformen.
- Vurderingsform: Læringsmiljøundersøkelsen viser at 18 % av studentene ved NTNU synes at deres kompetanse i liten grad måles på en god og hensiktsmessig måte. LMU råder rektor til å utvikle tiltak som bidrar til utvikling av og tilrettelegging for nye og tilpassede vurderingsformer, som gir økt samsvar mellom læringsmål, læringsaktiviteter og vurderingsform.

- **Arbeidsbelastning**

1/3 av studentene ved NTNU vurderer den totale arbeidsmengden på studieprogrammet som for stor, med stor variasjon mellom fakultetene (17 % - 55 %). LMU råder Rektor til en større fokusering på helheten i studieprogram for å oppnå lik arbeidsmengde og obligatoriske arbeidskrav for gitt antall studiepoeng, og redusere varierende arbeidsbelastning for forskjellige semestre.

- **Kontakt**

Læringsmiljøundersøkelsen viser at kontakt med forskjellige aktører som forelesere, studieveiledere, studenttillitsvalgte, infoskranke og karriererådgivingen på institusjonen ikke oppleves som tilstrekkelig. Underbruk av de ulike tjenestene kan delvis skyldes at det er vanskelig for studenter som møter utfordringer, å vite hvilken av alle aktørene de skal kontakte i den aktuelle

---

¹ <http://www.tu.no/jobb/2011/04/03/kvalitetsreformen-ble-ingen-suksess>

saken. LMU ønsker at det opprettes et brukervennlig elektronisk kontaktsystem som informerer tydeligere om hvem som kan kontaktes i forbindelse med ulike utfordringer.

- **Rusbruk ved NTNU og NTNU-relaterte situasjoner**

Studentenes helse- og trivselsundersøkelse (SHoT) 2010 viste et behov for endring i ruskultur blant studenter. I forbindelse med mottak av nye studenter og opptak til linjeforeninger har det både fra studenter og institusjonen vært ønske om å avklare forventninger til rusbruk ved NTNU og i NTNU-relaterte situasjoner. LMU rådet Rektor i 2011 om å tydeliggjøre forventninger til studentene gjennom Dekanetet. LMU vedtok i mai 2012 et forslag til retningslinjer i forbindelse med mottak av nye studenter og opptak til linjeforeninger, som ble tatt videre til Rektoratet av prorektor for utdanning og læringskvalitet.

Felles retningslinjer for faddere ble fremmet på linjeforeningsledermøte den 1. oktober av læringsmiljøansvarlig i Studenttinget (STi) Camilla Rikardsen Solheim og studiedirektør Inge Fottland, og et dokument med retningslinjer for faddere, velkommen-til-fadderbarn og en idébank ble opprettet.

SiT holder sammen med Velferdstinget et årlig seminar for faddere, linjeforeninger og studentfrivilligheten som omhandler informasjon om alkoholkulturen i Trondheim og å utveksle verktøy for å møte utfordringer rundt spesielt semesterstart. SiT har også et samarbeid med AKAN (Arbeidslivets kompetansesenter for rus- og avhengighetsproblematikk), og søker i høst helsedepartementet om å få en koordinator i 100 % stilling med arbeidsområde studenter og rus.

- **LMUs mandat og sammensetning**

LMU ønsket en gjennomgang av utvalgets mandat og sammensetning for å tydeliggjøre sin rolle som rådgivende organ for ledelsen ved NTNU, og best mulig ivareta studentenes læringsmiljø i henhold til bestemmelsene i UH-loven.

I tillegg til hovedsakene, har LMU i 2012 diskutert følgende saker:

- Arbeidet med NTNUs kvalitetssikringssystem. Kvalitet i utdanning er knyttet til læringsmiljø og LMU ber om å bli delaktig i arbeidet med å utvikle studieprogramkvalitet innen kvalitetssikringssystemet.
- Studenttilhørighet. Studenter kan være tilknyttet flere institutt og fakultet, noe som reduserer følelse av faglig og sosial tilhørighet. Tilhørighet må vurderes i arbeid med programstruktur, og

LMU ber om å bli delaktig i utvikling av studieprogramkvalitet.

- Det elektroniske avvikssystemet på NTNU. Avvikssystemet har vært i bruk siden 16.januar 2012 og LMU vedtok i januar 2012 å motta tertial rapport fra avvikssystemet fra HMS.
- Plan for vedlikehold og rehabilitering av NTNU bygg. LMU ønsker spesielt å følge oppgradering av studentarbeidsplasser.
- Status ved læringsstøttesystem ved NTNU. LMU mener det er viktig at det fokuseres på få et standardisert bruk av ett læringsstøttesystem på tvers av emner og institutt.
- Retningslinjer for tildeling og utnyttelse av fristasjonsarealer til studentorganisasjoner. Eiendomssjef tar stilling til om retningslinjer er fullstendige. Ved eventuell revidering kan LMU komme med innspill.
- Handlingsplan for studenter med funksjonsnedsettelse. Handlingsplan blir sendt ut til høring november 2012, og LMU er en høringsinstans.
- Forsikringsansvar for studenter. LMU råder Rektor til å legge til rette for og tydeligere informere studenter om forsikringsdekning for studenter ved universitets- og høgskolesektoren, og at informasjonen inngår i HMS-opplæring av studenter.

LMU har i 2012 blitt orientert om:

- Årsrapport Rådgivningstjenesten for studenter med funksjonsnedsettelse.
- Status i arbeid med digitalt pensum, og hvordan det er knyttet til kopinor-avtalen.
- Prosjektet Studier med Støtte, et tilbud til studenter med psykiske lidelser som trenger støtte, veiledning og tilrettelegging i studiehverdagen.
- Ny modell for internhusleie NTNU.
- Planlagte oppfølgingstiltak for kvalitetsmeldingen 2011.

5: Prosesser

- **Oppfølging av læringsmiljøundersøkelsen.** Råd er gitt fra LMU til Rektor på bakgrunn av funnene i læringsmiljøundersøkelsen 2012. LMU ønsker at flere spørsmål som angår læringsmiljø skal inngås i og rapporteres gjennom kvalitetsmeldingen.

- **Rusbruk ved NTNU og NTNU-relaterte situasjoner.** Styret vedtok ny modell for internhusleie for NTNU 28/3-2012 (sak 15/12) og videre forslag til detaljerte retningslinjer og regler for bruk av NTNUs arealer, fellesrom og campusområder ble utarbeidet av drift og eiendom. NTNUs ledelse vedtok retningslinjer for bruk av alkohol som er beskrevet under «Generelle regler for bruk av NTNUs arealer og campusområder». Retningslinjene ble sendt ut fra Studieavdelingen v/ Studiedirektør i juli til fakulteter, Vitenskapsmuseet, linjeforeninger, Fadderutvalget, Studenttinget og studentrådene.

LMU vedtok i september å sette ned en arbeidsgruppe som skal utarbeide forslag til hvem som skal delta i en innovasjonsgruppe for fadderperioden og hvordan den skal gjennomføres. Innovasjonsgruppen er ment for å utvikle forslag for en annerledes fadderperiode enn dagens.

- **LMUs mandat og sammensetning.**

En arbeidsgruppe vil bli nedsatt for å fremme forslag for eventuell endring av mandat og sammensetning. Saken vil bli videre behandlet i LMU i 2013, som vil fremme eventuelle forslag om endringer for Rektor.

6: Planer for 2013

LMU vil arbeide med følgende saker i 2013:

- Tydeliggjøre LMUs rolle og ansvar ved gjennomgang av mandat, oppgaver og rapportering av arbeid med læringsmiljøspørsmål ved institusjonen.
- At LMU får tettere dialog med enhetene om læringsmiljøarbeid. Dette ved å invitere seg selv inn til møter med de ulike fakultetene for å kunne drøfte læringsmiljø og utfordringer knyttet til dette direkte med representanter for studenter og ansatte ved de enkelte fakultet.
- At LMU skal være en del av prosesser som pågår som påvirker læringsmiljøet og involveres i kvalitetssikring av utdanning. LMU vil gi innspill til spørsmål som angår læringsmiljø for kvalitetsrapportering.
- Legge til rette for at alle grupper ved institusjonen kan få tatt opp saker i LMU.
- Arbeide for å tydeliggjøre muligheter for studentene til å gi tilbakemelding på læringsmiljø.
- Følge opp arbeidet med dannelse av innovasjonsgruppe for fadderperioden som inkluderer undersøkelse av erfaringer fra årets fadderperiode samt dannelse av felles retningslinjer for faddere og en idébank initiert ved linjeforeningsledermøtet i oktober 2012.
- Følge opp pågående prosesser som oppgradering av studentarbeidsplasser og bruk av romreserveringssystem.
- At det arbeides for å få en oversikt over veiledningstilbud og kurstilbud som eksisterer for studenter ved institusjonen.

7: LMUs råd til Rektor:

- 1) At NTNUs læringsmiljøundersøkelse 2012 følges opp ved fakulteter og administrative enheter med spesielt fokus på prioriterte tema.
- 2) At spørsmål knyttet til læringsmiljø inkluderes i og rapporteres gjennom kvalitetsmelding.
- 3) LMU anbefaler at NTNUs ledelse fortsetter å holde fokus på retningslinjer for alkoholbruk på NTNUs campusområder og ved studentsosiale arrangement.

Vedlegg.

Rådet for studenter med funksjonsnedsettelse (RFSF) rapporterer til LMU. Vedlagt foreligger statusrapport vedrørende studenter med funksjonsnedsettelse.

Læringsmiljøutvalget (LMU)
Fakultetskontakter for studenter med funksjonsnedsettelse
SiT Råd og Psykososial helsetjeneste
Studier med støtte

Statusrapport vedrørende studenter med funksjonsnedsettelse, 2012

Statistikk

Tilretteleggingstjenesten ved NTNU (tidligere Rådgivningstjenesten for studenter med funksjonsnedsettelse) har primært ansvar for råd – og veiledning omkring tilrettelegging ovenfor studenter med funksjonsnedsettelse, ansatte, fakulteter, institutter og annen administrasjon ved NTNU. I 2012 gjennomførte Tilretteleggingstjenesten til sammen 461 veiledninger. Medregnet mentorsamtaler er tallet 578. Dette viser antall veiledninger og ikke antall studenter med funksjonsnedsettelse totalt på NTNU.

Man ser en tendens til at de største gruppene som kommer til veiledning er studenter med nevropsykiatriske/ kognitive vansker, lese- og skrivevansker, psykisk sykdom og kronisk/langvarig sykdom. Se vedlegg for mer detaljer rundt statistikken.

Satsningsområder og utfordringer

En utfordring for NTNU har vært å legge studiesituasjonen til rette for denne gruppen, slik at de kan studere på mest mulig lik linje med andre. Mye godt arbeid gjøres når det kommer til den fysiske tilretteleggingen på NTNU. En utfordring, og et satsningsområde fremover blir å rette fokus mot pedagogisk tilrettelegging. Dette vil komme alle studenter til gode, men for den voksende gruppen av studenter med usynlige funksjonsnedsettelse vil det i mange tilfeller være avgjørende for videre studier. Som et ledd i å skape et felles fokus på pedagogisk tilrettelegging, blir det viktig å drive holdningsskapende arbeid gjennom formidling og kunnskap om denne studentgruppen.

Gjennom universell utforming og individuell tilrettelegging ønsker NTNU å sørge for et inkluderende læringsmiljø for studenter med funksjonsnedsettelse. For å kunne løse denne oppgaven er det hensiktsmessig at hele organisasjonen er kjent med dette, og har ansvar for å løse de utfordringer som finnes innenfor feltet. Som et ledd i dette har det i 2012 vært fokus på å utarbeide en ny handlingsplan for studenter med funksjonsnedsettelse, hvor fakultetene tillegges et betydelig større ansvar enn tidligere.

Tilrettelegging og inkludering

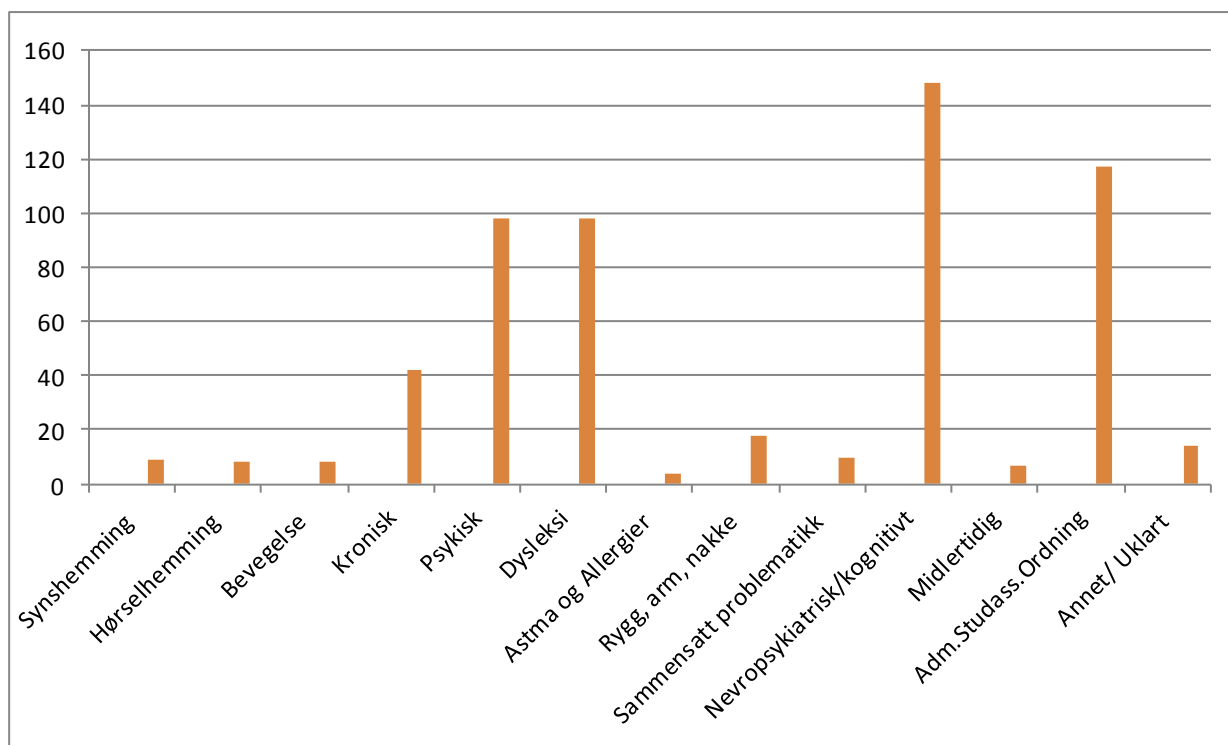
Læringsmiljøundersøkelsen for 2012 viser at NTNU kommer positivt ut når det gjelder studentene sin tilfredshet med tilretteleggingen ved lærestedet. Dette sammenlignet med andre læresteder som deltok i undersøkelsen. Kurs, veiledning, ressursgruppe og mentorordning er noen av Tilretteleggingstjenestens sine tilbud til studenter med funksjonsnedsettelse. Når det gjelder mentorordningen har nærmere 60 studenter vært ansatt i mentorstillinger i 2012, og vært til stor hjelp for sine medstudenter med nedsatt funksjonsevne. Studentene har vært en viktig ressurs for å lykkes med tilrettelegging for studenter med funksjonsnedsettelse, og de har på ulike måter bidratt til å inkludere medstudenter i det sosiale miljøet. Tilgjengelighetsprisen for studieåret 2011 - 2012 ble derfor tildelt studentene v/ Studenttinget.

Vedlegg

Antall veiledninger for Tilretteleggingstjenesten i 2012

I 2012 har Tilretteleggingstjenesten registrert 461 veiledninger med studenter med funksjonsnedsettelse. I denne studentgruppen har gjerne hver enkelt student et spesielt stort behov for flere veiledninger gjennom semesteret. Dette fordi det kan oppstå nye problemstillinger eller det skjer en endring i helsesituasjonen. Diagram 1 viser antall veiledninger fordelt på type funksjonsnedsettelse. Tidsaspektet for veiledningene kan variere fra 10 minutter til en time.

Diagram 1: Henvendelser og type funksjonsnedsettelse i 2012

Synshemming: Blinde og svaksynte

Hørselshemming: Døve og hørselshemmede

Bevegelse: Studenter som har vansker med forflytning, studenter i rullestol

Kronisk: F.eks. mage – og tarmlidelser, MS og andre kroniske tilstander

Psykisk: Angst, depresjon, personlighetsforstyrrelser osv.

Dysleksi: Studenter med dokumentert dysleksi, men også studenter som ønsker utredning for lese – og skrivevansker

Astma og allergier: F.eks. pollenallergi

Rygg, nakke, arm: F.eks. senebetennelse

Sammensatt problematikk: Dobbelt diagnoser, f.eks. studenter som både har fysiske og psykiske utfordringer

Kognitivt/nevropsykiatrisk: ADHD, Asperger syndrom, Torettes, narkolepsi, CP

Midlertidig: F.eks. brukket fot/arm, graviditet

Adm. Studass. Ordning: Samtaler i forbindelse med ansettelsesprosess, møter med student, stud.ass og ansatt

Annet/uklart: F.eks. udiagnostiserte studenter

I 2011 registrerte Tilretteleggingstjenesten 561 veiledninger med studenter, og i 2010 ble det registrert 410 veiledninger. Sammenlignet med disse to årene, så ligger tallet for 2012 i mellom. Det har vært en nedgang siden 2011. Dette kan skyldes flere ting. Det har vært et helsesøstertilbud på Dragvoll, som har tatt i mot henvendelser av både fysisk og psykisk art. I

tillegg har ForVei hatt en del samtaler omkring tilrettelegging i forbindelse med sine veiledninger. Dermed er det sannsynlig at både helsesøster og ForVei kan ha bidratt til å avlaste Tilretteleggingstjenesten, slik at vi får et mindre tall for 2012. Tallet fra 2011 kan for øvrig være noe misvisende grunnet endring i registreringsmåten våren 2011. Dette medførte at noe studentkontakt pr. e-post og telefon også ble registrert som veiledning, mens det tidligere år, og etter vår 2011 kun er personlige oppmøter som blir registrert som veiledning. Dette kan ha gitt et noe høyere veiledningstall totalt i 2011 enn hva som var tilfellet. Til tross for dette ser man den samme tendens som tidligere, at de største gruppene som Tilretteleggingstjenesten har veiledninger med er studenter med kognitive vansker, lese- og skrivevansker, psykisk sykdom og kronisk/langvarig sykdom.

Når man sammenligner tallene fra 2011 med 2012, så er det blant annet en økning av antall studenter med psykiske utfordringer på Dragvoll, fra 59 til 76, og en økning av antall studenter med kognitive utfordringer på Gløshaugen fra 22 til 41. Kategoriene bevegelse, kronisk og sammensatt har gått ned.